

industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Sava Kranj

ŠTEV. 14/XVI

20. AVGUST 1976

Iz vsebine:

- Delavski svet in sindikat sta razpravljala;
- Ali smo prekoračili določila samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov?
- Vabimo vas, da sodelujete v novi rubriki Vi nam — mi vam;
- Zakaj je gorelo v obratu IV?
- Kaj je bilo narejenega v Savi med kolektivnim dopustom;
- Ob 30-letnici organizacije slepih objavljamo tri razgovore s sodelavci, ki so prizadeti na vidu;
- Reportaža Dražgoše 76;

TITO: Neuvrščenost je trajna potreba človeštva

»Za politiko neuvrščenosti ni alternative, če dolgoročno želimo mir in sodelovanje v svetu,« je v intervjuju agenciji Tanjug pred peto konferenco voditelj neuvrščenih držav sveta poudaril predsednik Tito. Izčrpno je spregovoril o koreninah politike neuvrščenosti, o njeni privlačnosti za pretežni del sveta in o velikem prispevku neuvrščenih držav k spremembam v svetu in k boju za nove mednarodne politične in gospodarske odnose. Pri tem je med drugim poudaril, da so neuvrščene države z svojo dejavnostjo precej prispevale k spoznavanju, kakšni morajo biti mednarodni politični in gospodarski odnosi v svetu resnične medsebojne odvisnosti in kako se je treba zanje borovati. »Brez tega prispevka neuvrščenih držav, ki je ne samo moralnopolitična, ampak tudi

čedalje močnejša materialna sila, bi bil svet danes drugačen in v vsakem pogledu revnejši. Zato neuvrščenost ni začasen in prostorsko omejen pojav, temveč trajna potreba sodobnega človeštva.«

»Privlačnost politike neuvrščenosti,« je dejal predsednik Tito, »se je od začetka izražala v tem, da je čedalje širši krog držav prihajal do spoznanja, da tudi svoja prizadevanja za neodvisno politiko in položaj enakopravnega subjekta v mednarodnih odnosih lahko najbolje uresničijo prav s članstvom v gibanju neuvrščenih. Univerzalnost in življenjska moč te politike se izraža tudi v tem, da celo nekatere države, ki so članice blokov, kažejo željo, da bi se tesneje povezale in sodelovale z neuvrščenimi državami. To objektivno vpliva na uveljavljanje politike neuvrščenosti na novih ob-

močjih in pelje k postopnemu premagovanju blokvske delitve.«

Predsednik Tito je poudaril, da mnogi izrekajo priznanje politiki neuvrščenosti in konstruktivni vlogi neuvrščenih držav, in to celo nekatere od tistih, ki so jo prej pogosto napadali. Toda pritiski in izsiljevanja niso prenehala. S približevanjem konference v Colombu se celo krepijo. Med pritiski na Jugoslavijo je predsednik Tito omenil tudi ravnanje ameriškega veleposlanika v Beogradu Silbermana, ki je v Ameriki sprožil kampanjo proti nam in govori, da velja izvajati pritisk na Jugoslavijo ter deli nauke o naši notranji in zunanji politiki in se vmešava v naše notranje zadeve.

»Vsaka konferenca,« je ob koncu intervjuja Tanjugu poudaril predsednik Tito, »je dala svoj posebni

prispevek h krepitvi in razvijanju gibanja neuvrščenosti in spreminjanju mednarodnih odnosov. Prepričan sem, da bo tudi bližnje srečanje v Colombu označilo novo etapo v boju za politični in gospodarski napredek v svetu. Izrednega pomena bo, da bo konferenca ponovno odločno poudarila pglavitna načela nosti kot samostojnega in nenadoin še bolj okrepila vlogo neuvrščesteljivega dejavnika pri ustvarjanju pravičnejšega in boljšega sveta. S tem bo znova spodbudila nadaljnje širjenje gibanja in približevanje politike cele vrste držav neuvrščenosti, kar je vsekakor eden izmed njenih pglavitnih ciljev. In vse, kar je bilo doslej doseženo v tem pogledu, je eden izmed največjih uspehov in hkrati potrditev življenjske moči in zgodovinske obetavnosti gibanja neuvrščenih.«

Rubriki na pot

Zamisli, da bi imeli v našem glasilu takole stran, je stara gotovo že nekaj let. Nekajkrat smo že poskušali — a ni in ni uspela. V glavnem po naši krivdi! To pot pa bo uspelo! Če že ne vedno cela stran, pa vsaj nekaj. Kaj hočemo doseči s tem? Predvsem bi radi dobivali od številke do številke vašo mnenja, predloge, kritiko posameznih prispevkov, radi bi dobili več vaših vprašanj z različnih področij. V uredništvu bomo poskrbeli za odgovore. Prosim vas le, da se v pismu podpišete; če pa ne želite, da vaš podpis objavimo, tudi to napišite. Predvsem pa želimo dobiti čimveč misli o našem informiranju. Zaradi...

Pred nekaj dnevi sem poslušal takle monolog: »...benti, zdaj pa je naš časopis zares zanič. Ko so objavljali Hlapca Jerneja, sem vsaj to prebral. Zdaj Save sploh ne pogledam...«!

Koliko je takih med vami?

Lep pozdrav!

Urednik

Slavko vas pozdravlja

Iz Šibenika se je oglasil vojak Slavko Stanković. Kolektivu in sodelavcem želi veliko uspehov pri delu in poslovanju. Sporoča tudi svoj novi naslov.

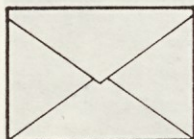
Slavko Stanković
V. P. 8360/4
59002 Šibenik

V tem trenutku, ko prav gotovo sleherni izmed nas spremlja konferenco neuvršenih v Colombu, objavljamo zanimivo fotografijo, ko je bila gostiteljica omenjene konference pred približno desetimi leti na obisku v Savi. Levo od nje je tov. Vida Tomšič, v sredini Sirimavo Bandaranaike, ob njej pa sedi njena hči

Hvala za regres

Upokojenec Sarman Drago se je oglasil s pismom naslednje vsebine: »Tako kot vsako leto se tudi letos zahvaljujem za regres, s katerim sem bil zelo zadovoljen. Vsem v Savi želim obilo sreče in vas tovariško pozdravljam.«

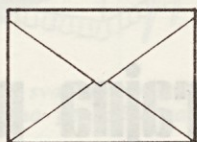
Našemu uredniku je nekdanja sodelavka Francka Pajer naslovila pismo, v katerem se v svojem imenu in v imenu vseh upokojencev Save najtopleje zahvaljuje za regres in za pozornost, ki so jo upokojenci deležni vsako leto. V pismu tudi pravi, da bi bili vsi upokojenci zelo veseli, če bi jih lahko povabili na

Upokojenci bi si radi ogledali Savo

ogled naših novih objektov. Sava jih še vedno zelo zanima, saj pravijo, da preživeti četrto stoletje v enem podjetju ni moč kar tako pozabiti. Se vedno se spominjajo vseh dni, ki so jih preživeli v podjetju, pa naj so bile težave ali uspehi.

Vsem nekdanjim sodelavcem v Savi pa pri nadaljnjem delu želi še mnogo uspehov in vse pozdravlja v imenu upokojencev

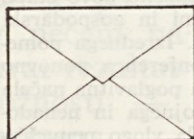
Francka Pajer

Hvala za darilo

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem vzdrževanja v TTI, sindikalni organizaciji in vsem sodelavcem najtopleje zahvaljujem za podarjeno darilo. Vsem v Savi želim še mnogo delovnih uspehov in obilo zdravja.

Pavle Golob

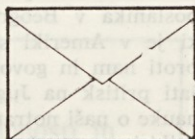

Zahvala

Vsem sodelavcem in sodelavkam se ob smrti moje mame Marije Gale iskreno zahvaljujem za denarno pomoč.

Se enkrat najlepša hvala.

Dora Gale

Hvala za vse

Ne bom pozabil svojega dela, ne slovesa od podjetja, ki sem ga doživel. Zato čutim dolžnost, da se iskreno zahvalim vsem sodelavcem iz Puškarne, še posebej iz Kartonaže in tudi organizaciji ZK za lepa spominska darila in mnogo cvetja, ki ste mi ga izročili ob tej priložnosti.

Ante Lipanović

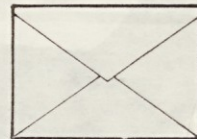
Bralec N. N. piše:

»Tovariš urednik, kaj bi se po tvojem zgodilo, če bi armado sociologov, psihologov, pravnikov, ekonomistov, ki neprestano razmišljajo in pišejo teorije o povečanju produktivnosti, rentabilnosti, ekonomičnosti, poslali (prisilili), da bi si tovarne vsaj ogledali — če že ne delali v njih kake pol leta?»

Saj verjamem, da so tudi slaba podjetja — toda ali je res treba, da se zaradi njih znajdejo vsi v enem košu in da državni organi sprejemajo odločitve, ki poštene in delavne bolj prizadenejo kot ostale?»

Vaše vprašanje je postavljeno z nekoliko ironije, vendar ne čisto brez razloga. Najprej moramo ugotoviti, da so poklici, ki jih omenjate, zelo potrebni vsaki družbi. Kot imamo inženirje, tehnike, tako imamo tudi »inženirje družbe«, torej ljudi, ki se poklicno ukvarjajo z vprašanji, kako naj bo družba gospodarsko in socialno najbolj učinkovito urejena. Seveda pa to zahteva ne le zelo izobražene in razgledane strokovnjake, ampak tudi ljudi, ki znajo v šoli pridobljeno znanje čim tesneje povezati z življenjskimi in poklicnimi izkušnjami.

Na žalost res ni vedno tako. Vse preveč »strokovnjakov« se poklicno ukvarjajo s takšnimi vprašanji, ne da bi bili povezani z delovnim okoljem, v katerem živijo. Rezultati takih raziskav, analiz in zaključkov so zaradi tega često nerealni, neživljenjski, skratka papirnati. Često temu botruje še težnja po obširnem »pisarjenju«, iz razlogov, ki so lah-

ko materialne narave (večji honorarji) ali pa želja po uveljavljanju. Na ta način je velik del naše strokovne literature pisan preveč učeno. Sestavki, analize, poročila bi morali biti čim bolj kratki, jedrnat, brez potrebne navlake, da bi jih ljudje razumeli. Odgovor na vprašanje se tako že sam po sebi vsiljuje. Večina ljudi, ki ni odtujena od življenjskega okolja, v katerem živi, ima bolj praktičen in življenjski pristop pri obravnavanju takih vprašanj. To pa prav gotovo posredno ali neposredno vpliva na njihovo mentaliteto, delovne navede in postopke, skratka na ustrezne odnose med ljudmi. Mogoče bi se tako znebili tudi nekaterih napačnih predstav, kako mora biti urejena učinkovita in pravična družba, hkrati pa utrdili prepričanje, da res le delo in njegovi rezultati določajo položaj posameznika v družbi.

Pripominjam, da je vaše vprašanje tako celovito, da bi zahtevalo bolj obširno razmišljanje, vsekakor pa bi morali razmišljati, zakaj je tako, in kaj bi bilo mogoče ukreniti, da bi bilo drugače. To pa že presega okvir zastavljenega vprašanja.

Drugo vprašanje se v javnosti dostikrat postavlja, vendar je prepslošno zastavljeno, da bi se dalo pisati o njem bolj določeno.

Slavko Solar

V dneh tik pred kolektivnim dopustom je bila seja delavskega sveta delovne organizacije in razširjena seja predsedstva konference sindikata. Na obeh sejah so na priporočilo skupščine občine Kranj med drugim obravnavali tudi predlog o prenehanju oz. omejevanju kajenja v prostorih, kjer se zbere večje število ljudi. Zaradi že znanega škodljivega vpliva kajenja na zdravje ljudi in tudi večjega števila nekdilcev, sta oba organa enoglasno sprejela sklepe:

— da se s 1. septembrom 1976 pre. pove kajenje v vseh prostorih v

Delavski svet in sindikat sta razpravljala ...

podjetju, kjer pripravljajo in razdeljujejo hrano (v kuhinjah, bifejih in menzah). V vseh teh prostorih bodo postavljeni tudi napisi in opozorila o prepovedi kajenja;

— da se na sejah posameznih samoupravnih in družbenopolitičnih organov prisotni člani sami odločijo

za kajenje al proti njemu.

Delavski svet delovne organizacije in predsedstvo sindikalne organizacije Sava sta se odločila, da udeleženci na njunih sejah ne kadijo.

Razširjeno predsedstvo sindikalne konference delovne organizacije je obravnavalo še predlog o razdelitvi stanovanj.

Kadrovsko-spolšni sektor je sprejemal prošnje do 1.9.1975. Stanovanjska komisija si je ogledala vse razmere in jih tudi točkvala. Na osnovi kriterijev sta stanovanjska komisija in splošno-kadrovski sektor predlagala razdelitev 65 stanovanj tistim proslcem, ki žive v naj-

slabših stanovanjih. Kadrovsko-spolšni sektor pa rešuje stanovanjska vprašanja tudi v dogovoru z drugimi delovnimi organizacijami v Kranju in na ta način bo v letošnjem letu dobilo stanovanje okoli 15 proslcev.

Kljub prizadevanjem celotnega kolektiva za reševanje tega perečega vprašanja, plačujemo namreč za to 12 % bruto osebnih dohodkov, je še vedno nerešenih prošenj, trenutno pa jih imajo 210.

Na seji je bilo podano tudi poročilo o vpisu posojila za ceste. Akcija je bila ob prizadevanju družbenopolitičnih organizacij, vodilnih in vodstvenih delavcev in visoki družbeni zavesti delovnih ljudi našega kolektiva zelo uspešna, vendar pa še ni končana. Predsedstvo je poročilo potrdilo in sprejelo sklep, da vsi IO OOS pregledajo kdo še ni vplačal posojila in ugotove vzroke. Akcija naj bi bila predvidoma zaključena do 31. oktobra.

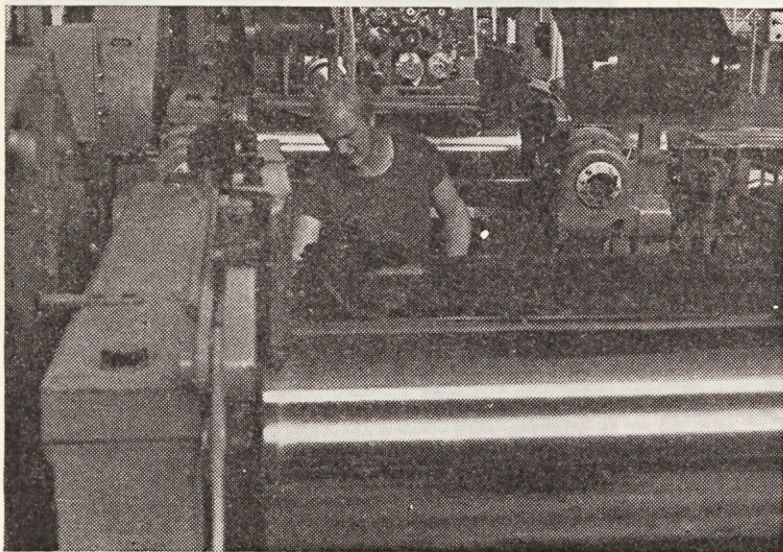
Podatki o številu vpisnikov posojila in znesek v ND dne 5. avgusta 1976:

OOS	— od 707 zaposlenih je vpisalo	675 sodelavcev	1,513.840 din
TAP	— od 1001 zaposlenih je vpisalo	969 sodelavcev	2,071.200 din
KET	— od 472 zaposlenih je vpisalo	454 sodelavcev	841.000 din
TTI	— od 1300 zaposlenih je vpisalo	1181 sodelavcev	2,113.700 din
UU	— od 174 zaposlenih je vpisalo	161 sodelavcev	326.900 din

Skupaj Sava —
lokacija Kranj od 3653 zaposlenih je vpisalo 3440 sodelavcev 6,866.640 din

Posojila še ni vplačalo 213 sodelavcev. Do zaključka akcije pa moramo zbrati še 337.260 din.

Peter Bogataj

V bodoče strogo

Po določilih samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov

V začetku preteklega meseca se je v Ljubljani sestala skupna komisija podpisnic samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v tozdih kemijske in sorodnih panog z namenom, da bi pregledala učinkovitost samoupravnega sporazuma glede na gospodarska gibanja in izplačane osebne dohodke. Namen sestanka je bil torej dvojen: ugotovitvi uspešnost samoupravnega sporazuma, katerega podpisnik je tudi Sava, v primerjavi z resolucijo o družbenoekonomskem razvoju SR Slovenije in obravnavanje vseh tistih podpisnic sporazuma, ki so pri delitvi osebnih dohodkov prekoračile dogovorjena sredstva, kar pomeni, da so izplačale višje osebne dohodke, kot bi jih smele z ozirom na doseženo produktivnost, življenjske stroške in akumulativnost.

Resolucija o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije je za leto 1975 predvidela takšna gospodarska in druga gibanja, da bi realizacija le-teh pomenila povečanje re-

produktivne sposobnosti gospodarstva. Osvežimo si spomin in pogledimo, kako smo si začrtali gospodarjenje v letu 1975, in kaj smo v resnici dosegli. Ob predvidenem količinskem povečanju proizvodnje za 7 %, povečanju števila zaposlenih za 3 % in povečanju življenjskih stroškov za 23 % naj bi se bruto dohodek povečal nominalno za 31 %, znesek bruto OD za 28,5 %, torej manj kot družbeni proizvod, ker je bilo pač tako z resolucijo kot z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi dogovorjeno, da bo stopnja rasti sredstev za OD samo 90 % dejanske stopnje rasti bruto dohodka.

Dejansko je v Sloveniji rast bruto dohodka močno zaostala za predvideno rastjo in se je bruto dohodek povečal le za 23,1 % (predvideno 31 %). Torej bi se smela sredstva za OD v gospodarstvu povečati samo za 20,7 % in ne za 30 %, kolikor so se poprečno v gospodarstvu dejansko povečala. Tudi sredstva za reprodukcijo so se povečala le za 9 % in tako moč-

no zaostala za predvideno rastjo dohodka.

Iz vseh teh podatkov sledi, da je komisija imela pri pre-soji kršiteljev (in teh ni malo) samoupravnega sporazuma težko delo. Razporejena sredstva za osebne dohodke so se namreč nesorazmerno povečala glede na resolucijska merila v večini samoupravnih sporazumov s področja gospodarstva. Izjema je le sedem samoupravnih sporazumov (okoli 15 %), pri katerih podpisniki niso kršili resolucije (med njimi je tudi gumarska industrija).

Ugotovili smo že, da so se sredstva za OD v gospodarstvu nesorazmerno povečala glede na ustvarjen dohodek in glede na ustvarjeno akumulacijo. Istočasno pa lahko ugotovimo, da so se poprečni osebni dohodki gibal precej v odvisnosti od gibanja življenjskih stroškov in naraščali celo nekoliko počasneje. Ob 26 % povečanju življenjskih stroškov so se namreč neto izplačani osebni dohodki v gospodarstvu povečali le za 25 %.

Skupna komisija je ugotovila, da smo se v Savi kot celoti držali tako dogovorjenih resolucijskih meril kot meril samoupravnega sporazuma. Samo TOZD Aluminijski sulfat iz

KTM-Protektor, tozd Izdelki iz plastičnih mas iz Totre in skupne službe KTM-Protektor so bili v letu 1975 kršitelji samoupravnega sporazuma. Vendar je bilo pri teh treh kršiteljih odstotek presežanja dogovorjenih sredstev za osebne dohodke zelo majhen (pri tozd Izdelki iz plastičnih mas 1,1 odstotka, pri tozd Al-sulfat 7,5 odstotka in pri DS SS KTM-Protektor 3,4 %) ob takšnih osebnih dohodki na pogojno nequalificiranega delavca, ki so precej nižji od poprečja gospodarstva. Skupna komisija je upoštevala objektivne argumente, s katerimi smo opravičevali prekoračitve dogovorjenih sredstev za osebne dohodke, vendar je pred dokončno odločitvijo o ukrepu zoper kršitelje zahtevala še nekatere primerjalne podatke glede na leto 1974 (ustvarjen bruto dohodek, razporejena sredstva za OD). Istočasno je komisija tudi ugotovila, da je samoupravni sporazum glede na resolucijo nekoliko preohlapen, da bo potrebno nekatera določila popraviti in da bo v prihodnjem letu pri prekoračitvi sredstev za osebne dohodke ukrepala strogo po določilih samoupravnega sporazuma ne glede na bistveno težje pogoje gospodarjenja v letu 1976.

»Bilo bi nas lahko več,« je bilo prvo, kar so nam povedali taborniki, ko so se vrnili iz Fažane, in nadaljevali: »Pa smo se kljub nekoliko muhastemu vremenu in ne preveliki gneči imeli zares prijetno. Samo škoda, da so Savčani tako trdi, da tiščijo v že tako nabito polna mesta ob morju in na plaže, ko pa smo se, lahko rečemo, mi imeli najlepše.« Le toliko za uvod, vse drugo o tem, kako je bilo letos v Fažani, pa boste izvedeli, če vztrajate in preberete zapis z razgovora z enim od udeležencev tabora tovarišem MARJANOM MARKUNOM, članom upravnega odbora odreda »Albina Drolca« iz Kranja.

Taborniki o svojem taboru

Letos v Fažani

»Kot že več let, smo tudi letos organizirali taborjenje na občinskem prostoru v Perojskem gozdu pri Fažani. To je bilo drugo taborjenje, ki ga je organiziral naš odred. Priprave na taborjenje so se pričele že v začetku aprila. Takrat smo poskrbeli za ves potek taborjenja. Sestavili smo program za šport, gozdno šolo in kulturni del. Ko je bilo vse pripravljeno, smo začeli z zbiranjem prijavitelcev. Pred taborjenjem smo naredili spisek vseh, ki so pripravljeni na letovanje na taborniški način. To so bili večinoma delavci naše tovarne ali otroci naših delavcev. V letošnji izmeni je bilo prijavljenih 139 članov kolektiva, od tega 54 otrok. Za vse otroke preskrbimo vodnike, ki bdijo nad otroki in jih učijo raznih spretnosti, kot so npr. izdelava ročnih del, izdelava vozlov, plavanje, reševanje iz vode ipd. Za starejše je poskrbljeno za kulturni program in rekreacijo. Taborjenje je bilo od 20. do 31. julija. Čeprav smo imeli letos slabo vreme, se je taborjenje odvijalo po programu in menimo, da je v celoti uspelo. Imeli smo tri taborne ognje, kjer je bil program, ki so ga sestavili sami taborniki. Organizirali smo več športnih srečanj v nogometu, odbojki, košarki, šahu ipd. med našimi in taborniki iz sosednjih taborov, t. j. iz Škofje Loke in Bohinja. Izvedli smo tudi taborniško večerino, »partizanski kurir«. Prijavilo se je 17 tabornikov in otrok. Veščino so opravili samo štirje, ker je to ena

najtežjih veščin. V tej akciji morajo udeleženci molčati 24 ur in tudi brez hrane in vode morajo zdržati. Ponoči pa so morali prenesti pismo — parolo iz hiše strahov v tabor.

Otroci so bili razdeljeni po vodih in so imeli skoraj vojaško življenje. Izbirali smo najboljšega plavalca, pevca, zbiralca, popotnika, partizanskega kurirja, kuharja in še vrsto drugih. Za vse te dejavnosti so bili na koncu taborjenja nagrajeni z emblemi veščin.

Ceprav je naše taborjenje potekalo v slabem vremenu, so bili taborniki vedno pripravljeni pomagati in sodelovati z vodstvom odreda tako, da so vsi pomagali k boljšemu razumevanju in odvijanju organiziranega življenja v taboru. V dežju so s skupnimi močmi kopali jarke za odtok vode med šotori, kjer bi le-ta v nasprotnem primeru zalila šotore otrok in vseh, ki so taborili. Za zabavo so skrbeli tudi Bumerangi v Fažani, ki so jih naši taborniki redno obiskovali.

Marjan Markun

Tako je bilo taborjenje odreda »Albina Drolca«. Vse, ki so se kakorkoli izkazali, jih je vodstvo nagradilo z dviganjem in spuščanjem zastave v taboru. Zadnji dan pa smo predali tabor Kokrškemu odredu iz Kranja in tako zaključili naše letovanje.

Upam, da so bili vsi zadovoljni s »hotelsko hrano« in vodstvom tabora in da se drugo leto spet vidimo na skupnem taborjenju.

Bojan Ropret dosegel nov državni rekord, za nekatere razočaral, vendar je to uspeh, ki se ga ne da doseči za zeleno mizo

Olimpijada je za nami, za nami so razburljivi in manj razburljivi dogodki iz športnega sveta. Za nami so vsa tista napisana in izrečena razočaranja iz ust strokovnjakov in manj strokovnih ljudi, za katere bi bilo bolje, da se o športu sploh ne pogovarjajo. Nič več ne sedimo pred televizijskimi zasloni pozno v noč oziroma proti jutru in ni nam več potrebno poslušati objektivnih pa tudi skrajno nešportnih komentarjev naših reporterjev, ki v Mont-

realu niso vsi opravili svojega poslanstva.

Veliki cirkus olimpijskih iger se počasi umika vsakdanjosti in se najbrže pripravlja na še večjega čez štiri leta v Moskvi.

Sicer pa v tem sestavku raje prepuštam besedo očevdncu, udeležencu letošnjih olimpijskih iger Bojanu Ropretu, kolesarju, ki v jugoslovanskem kolesarstvu nekaj pomeni, v svetovni areni pa so bili to njegovi prvi koraki. Po moji skrom-

MONTREAL 1976

Clanska izkaznica Bojana Ropreta na 21. olimpijskih igrah

ni oceni Bojan ni razočaral ne mene, ne vseh tistih, ki ta šport dobro poznajo, trudil se je in dal vse od sebe, da bi se kar najbolje odrezal. Letos ni šlo, ni se uvrstil med najboljših 16, mogoče tudi zato, ker je bil osamljen, ker ni bilo z njim trenerja, ki ga pozna in ve, kaj zmore in kaj ne. Toliko za uvod. Bojan pa mi je na postavljena vprašanja odgovoril takole:

Kako se je začela tvoja pot v Montreal?

Odhod je bil 9. julija. Bilo nas je 88, od tega 50 tekmovalcev, ostalo so bili funkcionarji. Iz Zagreba smo poleteli ob 12. uri. Imeli smo postanek v Amsterdamu in nato še 6 ur do Kanade. Vreme je bilo slabo in ozračje vetrovno, premetavalo nas je, zato je bila pot tudi za pol ure daljša, kot ob povratku. Pričakovali smo sprejem naših predstavnikov na letališču, pa jih ni bilo. Z avtobusom smo se odpeljali v olimpijsko vas.

Prvi dan smo iskali kolesa. Drugi dan smo dobili razpored kolesarskih tekem in si šli ogledat pisto. Takoj sem pričel s treningom, vendar bi s kondicijo, ki sem jo imel, vozil bolje, če bi imel dobrega spremljevalca, tako pa sem moral voziti za motorjem dokaj neenakomerno in ležerno. Pista pa je bila izredne kvalitete, postavljena iz parketnih ploščic, zloženih tako precizno, da bi jim prisodil, da je iz plastične mase.

Iz dneva v dan je bilo v olimpijski vasi več ljudi in vsak naslednji dan je kazala lepši videz. Sama organizacija tekem in življenje v olimpijski vasi je bilo zelo dobro. Jaz pa sem vsak dan izkoristil za trening. Vozil sem se skupaj z ostalimi kolesarji, ki pa so se obnašali zelo tovariško.

— Dosegel si državni rekord na pisti v zasledovalni vožnji na 4 tisoč metrov, pa je bil kljub temu, vsaj po izjavah v tisku, to neuspeh. Mi smo o tem mnogo brali, prosimo te, povej nam, kako je bilo?

Kot sem že povedal, je bila pista odlično pripravljena in tudi zelo hitra. Pred tem sem na njej že treniral, toda iz treninga v trening slabše. Če bi bilo vse normalno, bi peljal pod 5 minut, tako sem na treningu tudi nekajkrat prevozil progo, ko pa je prišla dirka, sem računal na hitrejši krog. Bilo pa je drugače. Dosegel sem čas 5 minut 6 sekund, kar je le za dve sekundi boljše od državnega rekorda.

Bilo nas je prijavljenih 29 in izpadel sem že v prvi rundi, ko jih je 16 v nadaljnje tekmovanje. Dosegel sem 22. mesto. S trenerjem sva bila dogovorjena, da mi bo iz kroga v krog bral rezultate iz semaforja, zakaj sam se ne morem kontrolirati. Ko sem vozil, sem videl Bogoviča ob stezi, on je stal in mi ni povedal niti enega podatka s semaforja. Številke pa bi znal brati že vsak, ki se je v šoli naučil spoznati številke.

Ali bi bili tvoji rezultati lahko boljši, in zakaj niso bili?

Bogovič, ki ga je poslal v Montreal olimpijski komite kot trenerja za mene in Fumiča, svoje naloge ni opravil zadovoljivo. Kolesarja, pripravljena na vse borbe, sva si morala vse stvari, vezane na predtek-movanje, preskrbeti sama. Večkrat sva šla na treninge sama brez pravega vodstva. Tudi sistem treninga sva izdelala sama. Jaz sem bil celo na boljšem, saj mi je pred odhodom tov. Hvasti, moj trener, preskrbel načrt treninga, Fumič pa še tega ni imel.

— Kako si se počutil po tekmah, kakšni so bili načrti?

Bil sem nemočen, a imel sem še eno priložnost, da se izkažem na

Bojan Ropret ...

cestni dirki. Naslednji dan sem spakiral kolo, ki sem ga imel za dirko na pisti (to kolo je namreč zelo lahko, brez prestav in zavor. Vožnja je celo varnejša kot na cesti, saj ne moreš zavreti). Pripravil sem drugo kolo za cestno vožnjo in začel s polnim treningom v upanju, da popravim uvrstitev. Ko je prišel čas za prijavo na to dirko, nisem mogel najti trenerja, sam se pa nisem mogel prijaviti. Trener je šel namreč na izlet po Kanadi, namesto da bi skrbel za kolesarje. Tako so moji upi propadli.

— Računalj smo, da se boš udeležil dirke »Po ulicah Kranja« dne 1. avgusta. Vrnil si se šele 3. avgusta. Kdo ti je odobril oz. dovolil vrnitev šele v drugi skupini?

Po programu sem bil predviden za povratek v prvi skupini, dne 28. julija. Govoril sem s trenerjem in mu omenil tudi to, da sem 1. avgusta prijavljen za dirko v Kranju. On bi moral to urediti v pisarni, pa mi je odgovoril, »da mu je dobro tukaj« in tako sem izpadel iz prve skupine.

— Kakšne vtise si dobil o kolesarstvu?

Prisotnih je bilo veliko držav, takšni, ki so s kolesarstvom šele začeli in prišli, da vidijo, kako sploh izgleda, imajo pa v domovini že zelo dobre kolesarske ekipe. Bil pa sem tudi v družbi zelo uglednih kolesarjev.

— Zelo mlad si šel na olimpijske igre v daljno Kanado. Kako si doživel to stran potovanja?

Res sem videl veliko ljudi, športnikov raznih narodnosti in ras in na koncu še mesto Montreal. Največ na kolesu. Spoznal pa sem tudi nekaj slovenskih družin. Bili so z nami zelo gostoljubni in so nas 6 Slovencev povabili na družabne večere s pikniki. Spoznal pa sem, da imajo precej višji standard kot pri nas. Sicer pa je ritem življenja precej drugačen od našega, saj si privoščijo veliko več prostega časa in udobja. Bili pa so zelo zadovoljni in veseli naših uspehov ter srečanja z nami.

— Kako si osebno spremljal tekme, kakšno je bilo vzdušje v jugoslovanskem taboru?

Bili smo kar v redu družčina, spremljali smo uspehe enih in drugih, morda so bili izjema le visoki košarkaši. Istopali so le nekateri posamezniki, ki so pred tekmami veliko govorili o medaljah, nekateri pa so po uspehih v Montrealu ob povratku že tudi pridobili na glasu. Sleherni udeleženec olimpijade, ki je nosil na vratu emblem, je imel prost vstop v skoraj vse objekte na olimpijadi, v kuhinji si dobil vse, kar si si želel in ob vsakem času, poskrbljeno je bilo tudi za zabavno življenje, najbolj alkoholna pijača v bifeju pa je bilo pivo. Televizijo smo gledali pri gostoljubnih Mongolcih, ker se našim ni dalo naročiti oz. iti po brezplačno televizijo, ki bi jo lahko namestili v našem taboru.

— Tvoji načrti po olimpijadi.

Čakajo me nove tekme. V tem času sem sicer zamudil nekaj pomembnih tekem za točkovanje. V tekmovanju za Zlato kolo je trenutno pred menoj le Freliz iz Roga. Moj načrt je, osvojiti Zlato kolo, kako pa bo, danes še ne morem nič reči, pred mano je še veliko nastopov in prizkušenj, mogoče mi bo uspelo.

Bojan srečno in pogumno vrtil pedala tvojeja konjička!

Mladi v Oldhamu

V začetku julija letošnjega leta je odpotovala na dolgo pot v Anglijo na obisk v pobrateno mesto Oldham 23-članska delegacija organizacije ZSM iz Kranja.

Delegacijo so sestavljali najaktivnejši člani, predvsem člani vodstev osnovnih organizacij ZSM iz organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in šol, ki naj bi jim bilo to tritedensko potovanje skromna nagrada za njihovo družbenopolitično delo, obenem pa tudi vzpodbuda za nadaljnje delovanje bodisi v organizaciji ZSM, bodisi v drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Iz naše delovne organizacije so v Anglijo odšli letos štirje mladinci: Edo Gruđen iz osnovne organizacije ZMS skupnih služb, Miladin Savič iz Tovarne avtopnevmatike in Valentin Zaletel in Marko Tomšič iz Tovarne tehničnih izdelkov.

Skupina mladincev iz kranjskih delovnih organizacij na obisku v Oldhamu, pobratenu z mestom Kranjem

Skupina je pred odhodom imela več srečanj, da bi se med seboj spoznali in da bi dobili osnovne napotke za tako dolgo pot v inozemstvo. Seveda je vsakdo že dobil informacije od tovarišev, ki so bili v Angliji prejšnje leto, tako da smo na potovanje odhajali z različnimi občutki, željami in pričakovanji, pa vendar z eno skupno mislijo, da bi se naša velika želja, videti največji evropski otok, čimprej uresničila.

Vodja delegacije je bil tov. Zdene Mali, sekretar republiške konference ZSMS, tudi Kranjčan po rodu.

S polnimi potovalkami, kovčki, torbami in torbicami, vrečkami in vrečicami smo se končno 5. julija dopoldne zbrali na ljubljanski železniški postaji in potem sedli na vlak Tawern — Express. Od nas so se poslovili in nam zaželeli srečno pot poleg svojcev tudi nekateri člani republiške konference ZSMS.

Odpeljali smo se natančno po voznom redu ob 11.50 in slabe pol ure kasneje smo zadnjič pomahali Kranju v slovo.

Na Jesenicah sta se nam pridružila še dva člana skupine, vsa zele na od prestanega strahu. Na poti v Ljubljano ju je zaustavila prometna gneča in sta se morala zato obrniti in napotiti proti Jesenicah, kamor sta po divji vožnji prispela minuto pred odhodom vlaka. Nestrpni pa smo bili tudi mi v vlaku, saj sta imela Mirko in Drago tudi potni list žene našega vodja in de-vize za skupne potrebe skupine.

No, kmalu je bilo za nami jugoslovanska meja, pred nami pa 33 ur vožnje.

Avstrijo smo prevozili v šestih urah. V München smo prispeli zvečer okrog devetih, v Stuttgart ob polnoči. Tukaj so nas iz dremavosti zdramili otožni glasovi pravih škotskih dud. Na peronu je bila skupina Škotov, ki so ob zvokih njihovega čudovitega glasbila zaplesali temperamenten škotski narodni ples. Kakšen slučaj, kot da bi vedeli, da je v vlaku skupina, ki je na poti v njihovo deželo.

Ta avizo, res ga lahko tako imenujemo, je vлил v nas popolnoma drugo razpoloženje. Nagnetli smo se v kupe in ker je bilo med nami tudi mnogo dobrih pevcev, smo še mi dvignili eno našo. Pa ne samo eno... Kupe je bil kar pretesen, pa tudi vlak toliko poln, da spanje

ško-belgijsko mejo smo prešli okrog šestih in preko Bruxellesa ob poldesteih prispeli v Ostende. Tu nas je že čakala ladja, da nas prepelje čez Rokavski preliv v Dover, v Anglijo.

Na ladji je bila velika gneča turistov, tako da so bili sedeži v podpalubju zasedeni. To pa nas ni motilo. Vreme je bilo čudovito, zato smo se kar plegli po palubi. Plovba je namreč trajala tri ure. Ker smo se nahajali v prosti carinski coni, smo si kadilci nabavili cigarete, ki so na ladji kar 8 din cenejše kot v Angliji.

Pričakovanje, da nas bodo naši gostitelji pričakali v Doveru z avtobusom, se ni uresničilo. Tako smo morali spet na vlak, seveda po predhodnem natančnem in strogem angleškem carinskem pregledu.

Po poldrugi uri smo prispeli v London na postajo Victoria. Vlak za Manchester, našo končno postajo, vozi iz druge londonske železniške postaje Euston, zato smo morali tja s podzemsko železnico, po edini možni poti v tistem trenutku. Zaradi težke prtljage in pa velike gneče, ki vlada v podzemski železnici, to ni bilo tako enostavno. Najbolj smo se bali, da se kdo ne bi izgubil v gneči.

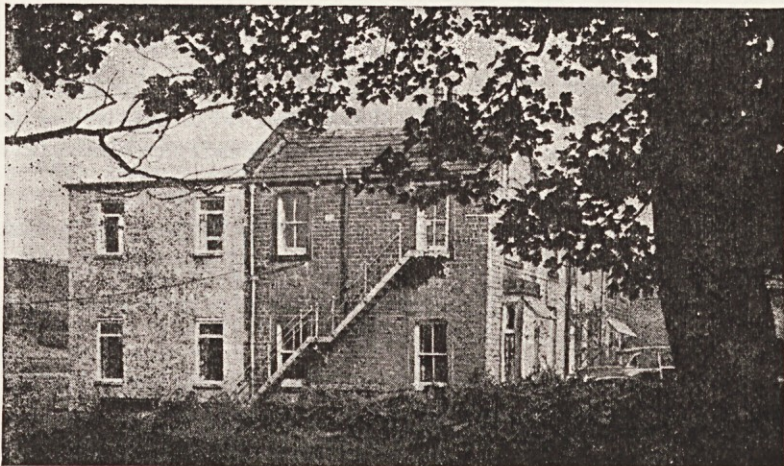
No, na vlak smo kljub temu vsi srečno prispeli. Dolga vožnja, neprespavana noč, naporna in razburljiva menjava prevoznih sredstev ter končno že tudi lakota in žeja, je stopnjevala v nas nezadovoljstvo, slabo voljo, ki pa smo jo skušali omiliti z našo pesmijo. Ne vemo sicer, kako so se počutili ostali potniki, ker smo se obnašali tako »negentlemansko«, pa vendar upamo, da so radi prisluhnili jugoslovanski pesmi, že zaradi radovednosti.

Okrog devetih zvečer po več kot dveurni zelo hitri vožnji v komfortnem angleškem vlaku smo prispeli v Manchester, kjer so nas že čakali naši gostitelji, mlada dekleta in fantje v modrih majicah z napisom Oldham — Kranj in nas po prisrčnem pozdravu pospremili do posebnega avtobusa.

In potem se zadnji del poti, 34 ur jo je že bilo za nami, iz Manchestra skozi Oldham v 6 milj oddaljeno rezidenco Castleshaw. Ura je bila deseta zvečer, sonce se je ravno skrilo za okoliškimi travnatimi grički in v rahlem komaj zaznavnem mraku smo pred nami v dolinici sredi pašnikov zagledali z raznobarnimi lučkami okrašen Castleshaw, ki je bil tri tedne naš novi dom.

(dalje prihodnjič)

MARKO TOMŠIČ

Dom, v katerem so prebivali kranjski mladinci

V prvem izpitnem roku 9 delovodij

Prva generacija gumarskih delovodij

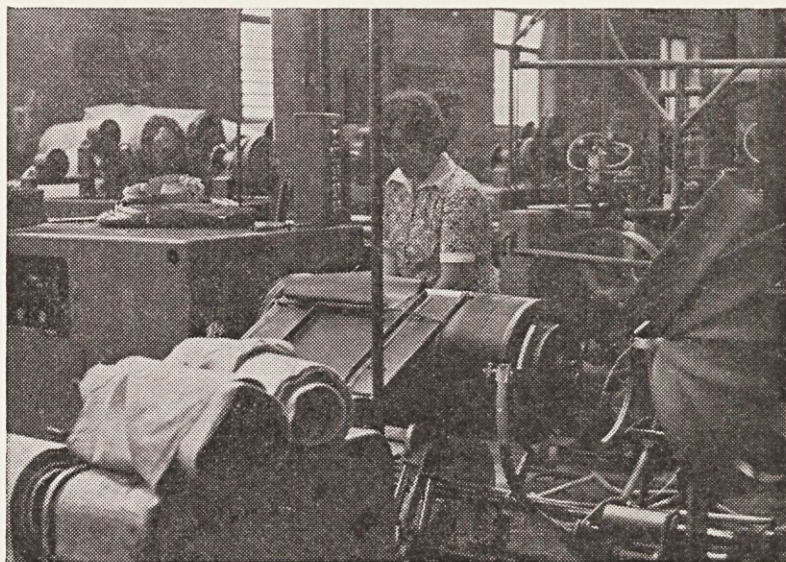
V prvi polovici letošnjega leta je na Delovodski gumarski šoli uspešno končala šolanje v prvem izpitnem roku skupina mladih Savčanov.

Ob tej priložnosti so delavci Izobraževalnega centra pripravili skromno slovesnost v sejni sobi stare upravne stavbe. Na svečani podelitvi spričeval so bili prisotni Filip Majcen, dipl. inž., direktor delovne organizacije, Judita Rakovec, dipl. inž., direktor kadrovske službe, Ema Pevc, prof., direktor IC, Terezija Pivk, prof. Prisotni so bili tudi vsi, ki so uspešno zaključili delovodsko gumarsko šolo v prvem izpitnem roku: Ciril Globočnik, Jože Kajin, Ludvik Kopač, Pavel Krek, Martin Kuharič, Ivan Lapajne, Mirko Štefe, Ivan Tomplak in Alojz Tomažič, ki je bil oproščen zaključnega izpita, ker je 2. razred opravil z odličnim uspehom.

Profesor Pivkova je v svojem pozdravnem nagovoru poudarila naslednje:

»To je prva generacija gumarskih delovodij, ki se je izšolala v verificirani obliki izobraževanja v okviru šol Izobraževalnega centra. Prav zaradi verificirane šole pa so predavatelji zahtevali visok nivo znanja. V tem razredu se je ustvarilo zdravo jedro, rezultat katerega so tudi ti primeri uspešno opravljenih zaključnih izpitov.«

Profesor Pivkova je izrazila tudi upanje, da bodo omenjeni svoje znanje uspešno koristili pri svojem delu in s svojim pra-

Napačno je mišljenje, da odrasel človek ni več intelektualno sposoben za šolanje

Nikoli ni prepozno!

Statistični podatki za Slovenijo kažejo precej porazno sliko pri številu zaposlenih brez dokončane osnovne šole. Tudi v naši delovni organizaciji situacija ni boljša. Po zadnji analizi smo ugotovili, da je na lokaciji Kranj okrog 800 delavcev, ki so stari pod 40 let, še vedno brez popolne osemletne šole. Kaj to pomeni za same delavce in za celotno delovno organizacijo, si pravzaprav težko predstavljamo. Dejstvo pa je, da imajo ti delavci pred seboj še dolga leta delovne dobe, da jim je onemogočeno vsakršno nadaljnje strokovno usposabljanje, da navsezadnje težko pričakujemo od njih neko širše samoupravno udejstvovanje. Skratka, ti delavci, ki iz najrazličnejših vzrokov niso dokončali osemletnega šolanja, so na nek način osiromašeni in brez možnosti za kakršnokoli napredovanje.

Zanimanje posameznikov za pridobitev osnovnošolske izobrazbe je v naši delovni organizaciji zelo slabo, saj je letos v februarju mesecu sklenilo pogodbe za dokončanje osnovnošolske izobrazbe le 10 delavcev naše delovne organizacije. Vzroki za tako slab interes so različni. Predvsem je napačno mišljenje, da odrasel človek ni več toliko intelektualno sposoben za šolanje. Res, da je pri nekaterih hitrost dojemanja manjša, so pa zato tem bolj pomembne izkušnje in logično pomnenje odraslih. Tudi dosedanja način šolanja, predmetnik in učni načrt v osnovni šoli za odrasle, kjer so prevladovali predvsem klasične oblike poučevanja (mehanično enačevanje odraslih z otroki, presajanje delovnih metod in odnosov iz osnovne šole za mladino na delo z odraslimi), je kandidate včasih odvrčal, da bi ponovno sedli v šolske klopi.

Zato je januarja letos Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje SRS sprejel nov predmetnik in učni načrt za osnovno izobraževanje ob delu. Metode dela in organizacijske oblike so letos mnogo bolj prilagojene delavcem, ki se izobražujejo ob delu (predvideva več oblik izobraževanja, ki je prilagojeno razvojni stopnji odraslega

človeka).

Z ozirom na stanje, kakršno je v naši delovni organizaciji, sta si predsedstvo naše sindikalne konference in Izobraževalni center zadala konkretne naloge, katerih cilj je, da bi se že letos jeseni čim več naših delavcev, zlasti tistih, ki delajo na zahtevnejših delovnih mestih in imajo obveznost zaključiti osnovno šolo, vključilo v izobraževanje ob delu za pridobitev osnovne splošne izobrazbe.

Šolanje je brezplačno in se vanj lahko vključijo kandidati, ki so stari nad 17 let, in tisti, ki so izpolnili šolske obveznosti in ne morejo nadaljevati šolanja v osnovni šoli, ker so se zaposlili.

Predvidoma traja šolanje 20 tednov za vsak razred, če se z Delavsko univerzo, ki je izvajalec tega izobraževanja, ne bomo dogovorili za kako drugo organizacijsko obliko, ki bi morda našim delavcem bolj ustrezala.

Ker je rok za prijavo sorazmerno kratek, vabimo vse delavce, ki nameravajo, oziroma imajo obveznost dokončati osnovnošolsko izobrazbo, da se čimprej oglašijo v tajništvu našega Izobraževalnega centra. Tu boste dobili potrebne informacije glede sklenitve pogodbe za študij ob delu kakor tudi informacije o samem šolanju.

Prijave in spričevala o končani šolski obveznosti oddajte v našem Izobraževalnem centru najkasneje do konca avgusta 1976.

Primer tečajne razvrstitve učne snovi v okviru dveh razredov (program 7. in 8. razreda).

Predmeti 1. polletje 2. polletje

slovenski jezik	
matematika	
zemljepis	
zgodovina	
fizika	
kemija	
biologija	
estetska vzgoja	

Iskrene čestitke za uspešno zaključeno delovodsko šolo

vilnim odnosom do izobraževanja pozitivno vplivali na svoje sodelavce in podrejene in da je marsikdo od njih spoznal, da je nenehno izobraževanje nuja današnjega časa, čeprav je šolanje ob delu precej težavno (poleg rednega dela še samoupravna funkcija, družina, varstvo otrok ...).

Spričevala je podelil glavni direktor Filip Majcen, ki je vsakemu čestital, Alojzu Tomažiču, predsedniku razredne skupnosti, pa je izročil še knjižno darilo v znak priznanja za odličen uspeh in za delo v razredni skupnosti.

Ob skromni zakuski so se zadržali še nekaj časa v sproščenem razgovoru o delu, težavah, načrtih in željah.

Ceprav malo pozno, se k čestitkam za uspešno opravljeno šolanje pridružujejo tudi sodelavci iz oddelka za informiranje.

V septembru bo volilna konferenca ZSM Sava Kranj. V dneh pred dopustom so imele osnovne organizacije ZSM volilne konference, na katerih so obravnavale svoje dosedanje delo in probleme, ki so se pojavljali pri njihovem delu ter smernice za nadaljnje delo. Tokrat vam predstavljamo tri osnovne organizacije:

- polizdelki Tovarne avtopnevmatike,
- kadrovske splošni sektor,
- valjarna.

POROČILO O DOSEDANJEM DELU OSNOVNE ORGANIZACIJE ZSM TOZD POLIZDELKI TOVARNE AVTOPNEVMATIKE

V mandatnem obdobju 1975/1976 je imela osnovna organizacija Zveze socialistične mladine tozda Polizdelki avtopnevmatike sedem sestankov, na katerih smo se dogovarjali o delu, sprejeli program, izvolili komisije za posamezne naloge ter obravnavali tekoče probleme v našem tozdu. Značilno za prvo obdobje našega dela je predvsem to, da smo skušali pritegniti k delu čim več članov osnovnih organizacij ZSM polizdelkov avtopnevmatike. To je bila težja naloga, kot smo si jo predstavljali v predsedstvu in ji nismo bili povsem kos. Zato smo iskali razne poti in možnosti. Ena od teh je bil skupni sestanek z vodstvom tozda in s predstavniki ZK, na katerem smo kritično obravnavali naše delo in prišli do spoznanja, da je predsedstvo, sestavljeno iz petih članov, premajhna gonilna sila, ki bi pritegnila k delu večino mladincev. Tako smo izvolili razširjeno predsedstvo, izvolili novega sekretarja ter komisijo za šport in kulturo.

S tem smo se dobro organizirali, razdelili naloge in sadovi takega dela in organizacije so postali kmalu vidni. Izdelali smo nov program, ga prilagodili programu ZSM delovne organizacije ter točno določili roke in nosilce nalog. Za prvo obdobje bi omenil razna športna tekmovanja, kot so nogomet, vlečenje vrvi, streljanje. Povezali smo se s taboriško organizacijo »Albina Drolca«, s katero sodelujemo. V drugem obdobju, ko nam je uspelo aktivirati večino članov osnovnih organizacij ZSM PA, smo se lotili zahtevnejših akcij, kot je udeležba na delovni akciji skupnosti tozdov, organizirali smo predavanje o varnosti, izpeljali anketo o vključevanju mladih v razne sekcije, ki delajo v okviru delov-

ne organizacije, organizirali smo tudi kegljanje. Gajili smo tudi dobre odnose s sindikalno organizacijo (organizacija izleta) in z organizacijo ZK. Prav tako smo dobro sodelovali z drugimi osnovnimi organizacijami v sklopu skupnosti tozdov na športnem in kulturnem področju.

Posebej pa moram izreči pohvalo in zahvalo za dobro sodelovanje in vsestransko pomoč vodstvu tozda. Na sestankih smo imeli skoraj redno na dnevnem redu kvaliteto in disciplino. Sklenili smo, da vsak član osnovne organizacije, ki krši delovno ali tehnološko disciplino, odgovarja pred osnovno organizacijo in mu je treba izreči kazen, kot

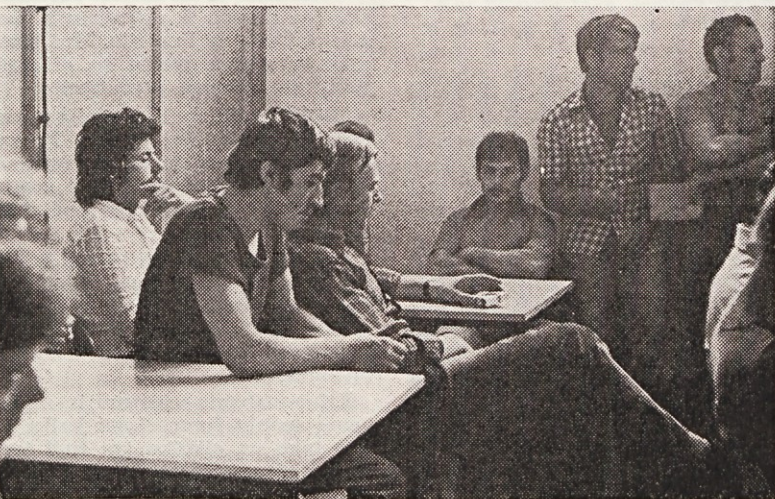
Volilne konference OO ZSM

OO ZSM ocenile svoje dosedanje delo, obravnavale probleme in smernice za nadaljnje delo

je zapisano v sklepu o organiziranosti ZSM. Redno vodimo evidenco o članih naše organizacije. Tako je bilo vključeno v osnovno organizacijo ZSM Polizdelki avtopnevmatike 1. julija 1976 52 mladincev, od tega je 7 članov ZK in dva kandidata za vstop v ZK.

Pri svojem delu smo naleteli tudi na določene težave; malodušnost nekaterih članov, neaktivnost posameznikov, neresno izvrševanje nalog. Take probleme smo sproti reševali.

Prav tako smo imeli razne težave pri izvrševanju nalog, kot sta disciplina in čistoča na delovnem mestu. Ukrepali smo z opozarjanjem in upoštevanjem pri skupni oceni za najboljšega mladince. Vendar niso bili ti ukrepi toliko uspešni, da bi rodili vidnejše uspehe.

Mladi iz Polizdelkov avtopnevmatike so veliko dosegli z organiziranim delom

Osnovna organizacija ZSM tozda Polizdelki objektivno razpravlja o svojem dosedanjem delu

Za svoje delo moram pohvaliti sekretarja osnovne organizacije in vse člane predsedstva. Prav tako moram pohvaliti za sodelovanje in da-

delovno organizacijo, ali pa so odšli v druge oddelke, 6 mladincev pa smo po pogovoru z njimi, ker se zaradi različnih vzrokov niso udeleževali sestankov, izključili iz organizacije ZSM, vendar imajo po statutu možnost, da se s svojim aktivnejšim udeleževanjem lahko ponovno vključijo v organizacijo ZSM, če žele. Nadalje je tov. Žumrova podala tudi nekaj podatkov o aktivnosti naših mladincev. Poglejmo si jih nekaj: kegljanja, ki smo ga priredili, se je udeležilo 15 mla-

Z razprave o aktivnosti na konferenci mladih v kadrovskem sektorju

janje idejpolitoličnih smernic tovariša Antona Horvata, delovodje v mešalnici.

Anton Lebar

KADROVSKO-SPLOŠNI SEKTOR

V sredo, 7. julija 1976, smo se mladinci zbrali na 6. sestanku osnovne organizacije Zveze socialistične mladine kadrovskega sektorja. Namen našega srečanja je bil, da pregledamo delo naše mladinske organizacije v minulem obdobju in da si izberemo novo vodstvo oziroma si začrtamo nove smernice našega delovanja.

Sejo je začela dosedanja predsednica tov. Marija Žumer in predlagala organe, ki naj bi skrbeli za nemoten potek volilne konference. Nato je podala poročilo o delu OO ZSM kadrovskega sektorja s priključenimi oddelki. Iz poročila je bilo razvidno, da smo ob ustanovitvi naše organizacije evidentirali 55 mladincev, da pa je sedanje število 39. Nekaj mladih je v tem času zapustilo

dincev, naši mladinci so aktivno sodelovali na športnih tekmovanjih in dosegali lepe rezultate, mladinci kadrovske službe so tekmovali na kviz tekmovanju v počastitev dneva mladosti in zasedli drugo mesto, udeležili smo se sprejema štafetne palice, 7 mladincev je včlanjenih v ZK, prav tako 7 mladincev pa je včlanjenih aktivno v družbenopolitične organizacije in samoupravne organe, ena mladinka iz naše organizacije je uspešno končala politično mladinsko šolo. Za konec pa smo pripravili piknik, ki se ga je udeležilo 25 mladincev. To so le najvidnejši rezultati dela mladine v kadrovskem sektorju.

Po poročilu je sledila razprava, ki je pokazala slabost dela naših mladincev, in sicer, da v razpravah premalo ali skoraj ne diskutirajo, ampak so zadovoljni s tem, kar drugi povedo. Tov. Bogataj je nanašal svoja mišljenja o neaktivnosti in nezainteresiranosti mladih in

(Nadaljevanje na 8. strani)

Volilne konference...

(Nadaljevanje s 7. strani)

v njih poudaril, da naj bi ne bilo delo mladine sestankarstvo, ampak naj bi poleg sestankov organizirali družabna srečanja, izlete, pohode, kulturne prireditve s plesi. Tov. Bogataj je menil, da morajo biti nosilci življenja v ZSM prav mladi komunisti in dajati zgled ostalim, prav tako pa ni prav, da je vse delo mladine na plečih posameznikov. Zato je potrebno mladino pripraviti tako, da si bodo posamezne naloge razdelili.

udeležujemo kulturnih prireditev in na njih tudi sami aktivno sodelujemo.

Nato je delovni predsednik predlagal razrešnico staremu predsedstvu in predlagal novo predsedstvo. Za novega predsednika je bila izvoljena tov. Žumer Marija, za sekretarja pa so izvolili Vratariča Jožeta. Člani predsedstva pa so postali tudi Bubovinski Anica, Bevc Rudi, Kokalj Tone, Smolič Ana in Dovrtelj Rudi.

ziranost. Mladi so se sicer udeleževali nekaterih organiziranih akcij, vendar pa v premajhnem številu. Prav tako niso bili dovolj aktivni v družbenopolitičnem življenju v tozdu.

Mladinci so bili soglasni v tem, da bodo v prihodnje bolj aktivno delovali tako v tozdu kot pri akcijah ZSM v delovni organizaciji na vseh področjih. Pripravili so tudi konkreten program svoje dejavnosti za nekaj mesecev naprej. Akcijo

»vsak mladinec 10 din za pomoč Posočju« so mladi iz Valjarne že uspešno zaključili. Prav tako so se dogovorili, da bodo vsak mesec pregledali svoje delovanje in odpravljali napake in pomanjkljivosti. Prav tako bodo preko svoje oglasne deske obveščali sodelavce v Valjarni o svoji dejavnosti. Pri obravnavi posameznih vprašanj pa se bodo povezovali z drugimi DPO in SO ter vodstvom tozda.

Peter Bogataj

Folklorna skupina spet doma

Uspešna turneja savskih folkloristov po Franciji in Poljski

Zadnje dni julija se je naša folklorna skupina mudila na mednarodnem festivalu folklorne v francoskem mestu Le Puy. V šestih dneh, kolikor je festival trajal, so izvedli pet celovečernih nastopov in tri paradne pohode po mestih, v katerih so nastopali. Toplo so bili sprejeti od francoske publike, ki jih je na vsakem nastopu nagrajevala z burnimi aplavzi. Ob zaključku gostovanja so jih povabili še na krajši oddih na Azurno obalo in jih povabili, seveda, če bo to v njihovih močeh še na naslednje tradicionalne folklorne festivale v Franciji. Po povratku iz Francije so imeli v načrtu šestdnevni oddih, ki pa so ga le delno uresničili. V teh dneh so imeli kar štiri nastope, enega v Postojni in tri v Kranju. Med tem časom so si uredili tudi vse potrebno za naslednjo turnejo.

Odpravili so se na Poljsko, kjer so v programu kulturnega tedna, ki so ga Poljaki organizirali v okoliših Bielskobiala, imeli štiri celovečerne nastope. Tudi Poljaki so bili izredno zadovoljni z našo folklorno skupino, saj so bili v vsakem kraju sprejeti pristrčno in sproščeno.

Tako v Franciji kot na Poljskem so naši folkloristi vzpostavili veliko prijateljskih stikov, navezali trajne kulturne vezi z narodi, ki cenijo našo kulturno zakladnico. S tem pa so

uresničili in dostojno zastopali naše narode in narodnosti, našo domovino, delovno organizacijo, svoje večno poslanstvo.

Sezona nastopov pa s tem še ni končana. Čaka jih še precej nastopov. Dva v Postojni, nekaj nastopov v Kranju, vrniti pa morajo tudi obisk folklorne skupine iz Markuševcev.

Tolikookrat, v naslednjih številkah glasila bomo obširneje poročali o vtisih članov folklorne skupine z gostovanja po Franciji in Poljski.

Obetajoč izvoz

Industrija gumijevih izdelkov — kombinat TIGAR iz Pirota bo z izvozom avtomobilskih gum ustvarila letos 80 milijonov din dohodka, kar je mnogo več kot lani. V prvih petih mesecih letošnjega leta so izvozili za 45 milijonov din izdelkov. Večje izvozne posle so sklenili z Irakom in Egiptom, prvič pa se bodo pojavili tudi na tržišču v Libiji. Svoje izdelke bodo letos prodali tudi v Veliki Britaniji, Zahodno Nemčijo in Nemško demokratično republiko.

(EKONOMSKA POLITIKA
— 12. 7. 1976, str. 38)

Mladi na konferenci osnovne organizacije ZSM v Valjarni

O smernicah za nadaljnje delo je govoril tov. Vratarič, ki je bil mnenja, da je potrebno mladino pritegniti k delu z osebnimi stiki in pa z akcijami. V svojem razmišljanju je poudaril, da je naloga nas, mladih, da obveščamo našo družbo o našem delu; zato je potrebno, da se čim več mladincev vključi v informiranje. Predlagal je tudi, da je treba na mladinske sestanke povabiti razne politične in druge delavce iz naše delovne organizacije ter druge mlade ljudi, ki delujejo bodisi v tovarni, v športu, na kulturnem področju. Nadalje je omenil, da je naloga mladine predvsem v ohranjanju kulturne dediščine, kajti narod brez kulture je obsojen na propad, zato je potrebno, da se

Program dela mladine bodo mladinci v osnovni organizaciji ZSM kadrovski sektor sprejeli na svoji prvi prihodnji seji.

Jože Vratarič

OSNOVNA ORGANIZACIJA ZSM VALJARNA

7. julija so se mladi iz tozda Valjarne zbrali na vodilni konferenci. Konference se je udeležilo 11 članov, 17 pa jih je bilo odsotnih zaradi dela v popoldanski in nočni izmeni. Prisoten je bil tudi vodja tozda Valjarne.

Prisotni so menili, da do sedaj niso najbolj aktivno delovali v ZSM iz več razlogov; to so troizmensko delo, obveznosti doma, v nekaterih primerih pa tudi premajhna organi-

Obiskali so nas mladi iz La Ciotata

Mladi gostje iz La Ciotata so se po ogledu delovne organizacije udeležili še krajšega razgovora v sejni sobi nove upravne zgradbe

V Kranju je preživela počitnice skupina mladih iz pobratenega mesta La Ciotat iz Francije. Med bivanjem v našem mestu so obiskali tudi našo delovno organizacijo.

Mladi gostje so si z zanimanjem ogledali proizvodni proces Po ključnem ogledu je bil organiziran razgovor, na katerem so bili gostje seznanjeni z razvojem Save od ustanovitve do danes.

Popoldne istega dne je mladinska organizacija organizirala piknik, ki so se ga udeležili poleg gostov iz mesta La Ciotata tudi mladi iz nekaterih drugih kranjskih delovnih organizacij.

Kljub slabemu vremenu in majhnemu znanju francoskega jezika je bilo tako na pikniku kot tudi zvečer na plesu v Dijaškem domu družabno in prijateljsko vzdušje. Razšli smo se zadovoljni, z željo, da se še kdaj srečamo v Kranju ali v mestu La Ciotat.

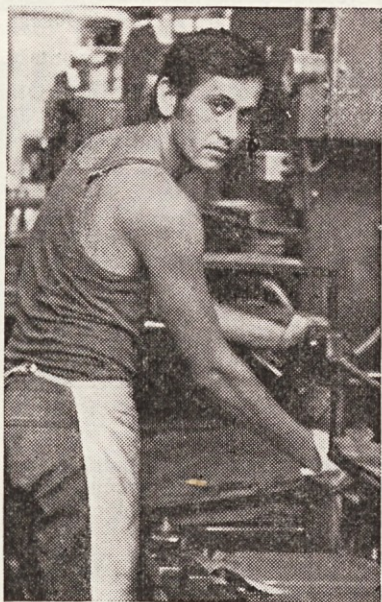
IVO JURIĆ, vulkanizer v Stiskanih izdelkih TTI — o vtisih z mladinske delovne brigade Kozjansko 76

Ponosen sem na Kozjansko 76'

V zadnji številki smo vam obljubili razgovor z našim sodelavcem, brigadirjem druge izmene zvezne mladinske delovne akcije Kozjansko 76, ki je delala v času od 6. do 21. junija.

Zgovorni, vedri Ivo, ki je bil še vedno pod vtisi lepih spominov na brigadirsko življenje, se je z veseljem odzval našemu vabilu.

Najprej nam je predstavil brigade v akciji Kozjansko 76. Ta čas so na Kozjanskem delale 4 brigade in sicer brigada dr. Franceta Prešerna, ki so jo sestavljali mladinci in mladinke gorenjskih občin. »Skupaj nas je bilo 46 brigadirjev, od tega tudi nekaj iz bratskih republik. Brigada bratskih mest je bila iz Ljubljane, iz Banja Luke je prišla brigada Laktaši, iz Rume pa brigada Lazar Savič.«

Ivo Jurić

— Kakšna je bila vaša naloga v tej akciji?

Delali smo regionalno cesto pri Planini, nedaleč od Celja v smeri proti Kozjanskemu. Naša naloga je bila dokaj težka. Teren je bil zelo zahteven, zemlja težka, ilovnata, mnogo je bilo tudi skalnatega terena. Tako smo delali v glavnem le ročno, kar je terjalo od marsikaterga mladega, pridnega mladince tudi bolečih žuljev. Delo smo si razdelili tako, da je določena brigada delala npr. pri urejanju in pripravljanju terena, druga na kopanju, spet druga na nakladanju in odvažanju materiala, brigade pa so skladno z rastjo ceste poskrbele za ustrezno kanalizacijo ob trasi.

— Iz tega kar si do sedaj povedal, bi sodil, da ste imeli težko delo?

Veliko smo naredili in prav naša brigada se lahko pohvali z vrsto priznanj, bili smo tudi udarniška brigada. Sam se lahko pohvalim s tem, da sem prinesel domov vsa možna odlikovanja, ki jih lahko dobi brigadir. Vstajali smo ob pol peti uri. Najprej smo imeli telovadbo, nato zajtrk. S tovarnjaki

smo se odpeljali na nekaj kilometrov oddaljeno traso. Naše delo na trasi je trajalo od 6. do pol tretje ure popoldne. Torej kar dolgo, tako da smo bili ponavadi zelo utrujeni.

— Ste bili z organizacijo akcije zadovoljni?

To je bila moja prva delovna akcija in sem zelo ponosen na to, da sem se je lahko udeležil. Tovaži, predvsem iz bratskih republik, pa so povedali, da so bile tovrstne delovne akcije, ki so imele celo večji obseg kot ta, boljše organizirane. Na akcijah Sutjeska in Kozara so bili boljši pogoji dela in delali so le po 5 ur. Tako jim je ostalo mnogo več časa za proste aktivnosti. Sicer je bilo vse življenje dobro organizirano, vladala je disciplina, probleme smo reševali po organizacijski poti, a jih skoraj ni bilo. Vsi pa smo pogrešali boljše higienske pogoje, saj smo imeli na razpolago npr. le en stolitrski bojler s toplo vodo.

— Kakšno je bilo sodelovanje z brigadirji iz bratskih republik?

Že samo bistvo in namen teh akcij je spoznavanje in utrjevanje medsebojnih vezi med mladimi iz vseh krajev naše domovine. To je dokazala tudi ta izmena. Na tem področju smo imeli veliko uspehov. Morda bi jih bilo še več, če bi imeli vsaj nekoliko več prostega časa za ostale aktivnosti. Popoldneve smo izkoriščali za športna tekmovanja, bili smo na obiskih pri prebivalcih, tudi pri njih smo prijeli za udarniško lopato, ob večerih smo imeli razna predavanja s tematiko družbenopolitične vzgoje in marksizma. Četudi je bila ta brigada na slovenskih tleh, so bila mnoga predavanja v srbohrvatskem jeziku zaradi številnih mladincev iz drugih republik. Programi so bili pripravljeni za vsak dan posebej, nekajkrat nas je obiskal tudi predsednik občine in nam predaval. Obiskali so nas tudi pevci iz Sentjurja. Kljub takemu programu pa smo še vedno pogrešali kulturno-umetniške večere z več glasbe in plesi v krajih, kjer smo živeli.

— So te delovne akcije potrebne?

Kaj pomeni taka delovna brigada za mladega človeka, se v tako kratkem času in v teh besedah skoraj ne da povedati. Bilo je to moje prvo srečanje in upam, da me bodo še povabili. Tri tedne sem živel med samimi mladimi, ob trdem delu in življenju, ob tem se je kovalo bratstvo. Življenje nas je vzgajalo v prave samoupravljajce, v ljudi, ki bomo sposobni prenašati spoznanje naših uspehov na mladi rod, v okolje v katerem bomo s temi spoznanji živeli.

— Kaj meniš o savski mladini?

Lahko smo ponosni nanjo. Imamo mladi zrel rod, ki bi bil pripravljen na take žrtve. Temu so pričali uspehi delovne akcije čiščenja okolja ob prostih sobotah, zato sem prepričan, da bi se lahko tovrstnih akcij izven delovne organizacije udeležilo več mladih Savčanov.

Od leve proti desni na odru — Gorjanc, Norčič, Čimžar ob podelitvi pokalov in priznanj

Teden smučarskih skokov v Kranju

Smučarski skakalni klub Triglav je v počastitev občinskega praznika v Kranju organiziral tri skakalne tekme na plastičnih skakalnicah v Stražišču in na Gorenji Savi. Pri organiziranju tekmovanja je sodelovalo tudi več sodelavcev iz naše delovne organizacije.

Na vseh treh tekmah, ki so imele mednarodno udeležbo, je sodelovalo preko 250 skakalcev vseh kategorij. Med tujimi skakalci so nastopili pionirji iz Zahomca v Avstriji, španski skakalci, ki so prvič nastopili v mednarodni areni in na zadnji tekmi še zahodnonemški skakalci.

V četrtek, 29. julija, je bila prva tekma na 15-metrski skakalnici v Stražišču. Na tej tekmi, na kateri so nastopili cicibani in pionirji, je bila udeležba največja. Največ tekmovalcev je bilo iz Kranja, Žirov in Ljubljane. V petek je bila otvoritev nove 35-metrške plastične skakalnice na Gorenji Savi, katere iztek je skupaj z obstoječo 50-metrsko skakalnico. Pri izgradnji je bil prav gotovo najbolj prizadeven vodja gospodarske komisije pri SSK Triglav, Brane Finžgar iz naše delovne organizacije. Njegov mlajši sin Bogdan je izvedel otvoritveni skok na novi skakalnici. Skakalnica je izredna pridobitev za kranjski smučarski skakalni šport.

V soboto, 31. julija, je bilo osrednje tekmovanje na 50-metrski skakalnici, na kateri so poleg gostov iz tujine, nastopili skoraj vsi najboljši jugoslovanski skakalci.

Med mladinci so bili najboljši skakalci ljubljanske Ilirije, med člani pa je zanesljivo zmagal Kranjčan Bogdan Norčič. Zelo velik uspeh

pa sta dosegla Savčana Janez Gorjanc, ki je bil drugi, in Sandi Čimžar, ki je zasedel tretje mesto. Gorjanc je tako dokazal, da še vedno sodi med naše boljše skakalce, kar bo skušal potrditi tudi na snegu. Prijetno pa je presenetil Sandi Čimžar, ki je kljub temu, da služi vojaški rok, skakal zanesljivo in premagal vrsto znanih skakalcev.

In še rezultati:

15-metrška skakalnica:

Cicibani: 1. Debelak (Braslovče) 154,8 (10,5 — 10,5), 2. Okršlar (Triglav) 142,7 in 3. Škrjanc (Triglav) 138,6.

Mlajši pionirji: 1. R. Čimžar (Triglav) 180,1 (12 — 12), 2. Slatnar (Triglav) 177,4, 3. Novak (Ilirija) 175.

Starejši pionirji: 1. Krolnik (Žiri) 197,4 (14 — 13), 2. Rogelj (Triglav) 191,5 in 3. Sužič (Ilirija) 181,2.

35-metrška skakalnica:

Pionirji: 1. Krolnik (Žiri) 197,8 (27,5 — 28), 2. Ropret (Triglav) 184,6 (27 — 25,5), 3. Beton (Triglav) 182,4 (27 — 27,5).

Mlajši mladinci: 1. Tepeš (Ilirija) 213,7 (30,5 — 31), 2. Bizjak (Triglav) 213,6 (31 — 31,5), 3. Bevc (Triglav) 209,4 (30 — 29,5).

50-metrška skakalnica:

Mladinci: 1. Bogataj 185,8 (40,5 — 43) in Anžel 185,8 (41,5 — 42), 3. Tepeš 174,7 (39,5 — 39,5) (vsi Ilirija).

Člani: 1. Norčič 213,7 (47 — 47), 2. Gorjanc 207,1 (45,5 — 46,5), 3. Čimžar 206,3 (46 — 45), 4. Mesec 205,3 (vsi Triglav), 5. Zupan (Jesenice) 204,9.

Vinko Janša

Iz Tigra

Tovarna avtomobilskih gum, največja temeljna organizacija združenega dela kombinata TIGAR iz Pirota, bo prodala letos na domači in tuji trg 1,3 milijona radialnih gum za potniška vozila. Dnevna proizvodnja se je povečala na 3200 gum; k takim rezultatom je veliko pri-

spevala nova valjarna za izdelavo gumijevih zmesi, ki je pred nedavnim pričela z redno proizvodnjo. Za izgradnjo so investirali 45 milijonov din, valjarna pa bo krila potrebe vseh obratov tega kombinata v Pirotu, Dimitrovgradu in Babušnici.

(EKONOMSKA POLITIKA — 5. 7. 1976, str. 36)

Iznajditeljska dejavnost v prvi polovici 1976

Obsežno delo komisije. Leto inovacij prispevalo k premiku dela na tem področju. Tudi v Savi

Prijavljenih predlogov v tem obdobju je bilo 33, in sicer: TAP 16, TTI 16 in KET 1.

Vseh predlogov, ki so bili obravnavani v istem času, pa je bilo 62, in sicer: TAP 22, TTI 39 in KET 1.

Za vse obravnavane predloge se je komisija sestala 31-krat: 11-krat za predloge skupnosti TOZD TAP, 20-krat za predloge skupnosti TOZD TTI.

Glede na predloge se je sestala: za 38 predlogov po enkrat, za 16 predlogov po dvakrat, za 2 predloga po trikrat, 6 predlogov pa je obravnaval samo delavski svet.

Rezultati obravnavanih predlogov: Od 62 obravnavanih predlogov je bilo rešenih 25 ali 40 %, nerešenih oziroma v delu je ostalo 37 ali 60 %. Rešene predloge lahko razčlenimo na pozitivno rešene, teh je bilo 15 ali 24 %, in na odklonjene, ki jih je bilo 10 ali 16 %.

Med nerešenimi predlogi je tudi predlog tovariša Franca Šterna (tehno- loška priprava TAP), ki je prijavljen za pridobitev patenta.

Številčni pregled obravnavanih predlogov po skupnosti TOZD:

Skupnost TOZD	Pozitivno rešeni	Odklonjeni	V delu	Skupaj
TAP	7	2	13	22
TTI	8	7	24	39
KET	—	1	—	1
Skupaj	15	10	37	62

Od 15 pozitivno rešenih je bila 1 (ena) tehnična izboljšava in 14 koristnih predlogov.

Številčni pregled pozitivno rešenih predlogov po skupnosti TOZD:

Skupnost TOZD	Tehnična izboljšava	Koristni predlog	Skupaj
TAP	1	6	7
TTI	—	8	8
Skupaj	1	14	15

Za navedenih 15 pozitivno rešenih predlogov so bile avtorjem izplačane nagrade v skupnem znesku 23.888,48 dinarjev.

Za odklonjene predloge je bilo v soglasju z 10. členom našega pravilnika izplačanih 700 dinarjev.

Številčni pregled izplačanih zneskov po skupnosti TOZD:

Skupnost TOZD	Nagrade za pozitivno rešene predloge	Izplačilo za odklonjene predloge	Skupaj
TAP	15.826,55	100,00	15.926,55
TTI	8.061,93	500,00	8.561,93
KET	—	100,00	100,00
Skupaj	23.888,48	700,00	24.588,48

Za iznajditeljsko dejavnost delovne organizacije na področju Kranja je bilo v prvi polovici 1976. leta izplačanih skupaj 24.588,48 din.

Pri 15 pozitivno rešenih predlogih je bilo možno le za 7 predlogov izračunati gospodarsko korist. Skupna gospodarska korist znaša 386.030,32 dinarjev.

Številčni pregled prihrankov po skupnostih TOZD:

STOZD	Gospodarska korist	Pri številu predlogov
TAP	144.670,75 din	2
TTI	241.359,57 din	5
Skupaj	386.030,32 din	7

Podatek o razmerju prihrank : nagrada:

TOZD	Gospodarska korist	Nagrade
TAP	144.670,75	15.826,55 = 11 % od prihranka
TTI	241.359,57	8.061,93 = 3 % od prihranka
Skupaj	386.030,32	23.888,48 = 6 % od prihranka

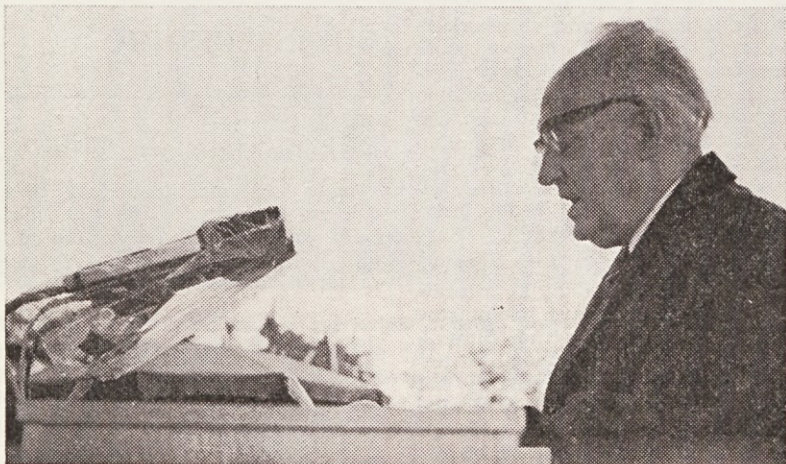
V juniju je razvojno tehnološki institut izdelal osnutek novega samoupravnega sporazuma o iznajditeljski dejavnosti, ki pa na priporočilo poslovnega sekretarja DO čaka na izid zakona o patentih, da bi vanj vključili morebitna nova določila v navedenem zakonu.

Kdo in kaj so v letošnjem letu prijavljali?

Zap. št.	Ime	TOZD	Naslov predloga
1.	Jovanovič Milorad	TAP	Notranje obrizgavanje diagonalnih avtoplaščev
2.	Kosmač Ljubo Burger Marjan	TAP TAP	Izdelava vezic iz odpadnih avtozračnic
3.	Vidmar Stane	TTI	Odprava moline pri svetlih in dvo- barvnih žičnih veloplaščih
4.	Kokalj Alojz	TTI	Odstranitev iztisa termoforskih grl pri sami vulkanizaciji
5.	Novak Marjan Homar Pavel	TTI TTI	Večja izkoriščenost stroja HK-1
6.	Kodran Anton	TAP	Zmanjšanje notranjega pritiska pri vulkanizaciji avtozračnic
7.	Skrbiš Peter	TAP	Boljše likanje plaščev na nogi
8.	Valentar Stane	TTI	Lažje vstavljanje plastičnega ventila v zračne tlačilke
9.	Dolhar Franci	TAP	Odvijalna naprava pri tovornem R-stroju I. stopnja
10.	Bertoncelj Edo	TAP	Odprava okroglih nog in stanjšanje dublirne plošče na plaščih 155 SR 13 M 401 TL
11.	Starč Alojz	TTI	Predlog za izboljšavo dela na K-06
12.	Gregorc Alojz	TTI	Povečanje širine diagonalno rezane- ga tekstila TB 57, TB 12 in ostalega
13.	Doder Krsto	TAP	Naprava za montažo in demontažo kalupov v prešah
14.	Turuk Krešimir	TAP	Sprememba matric in vodil za obrizgavanje žičnih jeder avtopla- ščev
15.	Pestotnik Alojz	TTI	Izboljšava varnostne naprave pri dvovaljčniku
16.	Grilc Jože	TTI	Povečanje obratov pri navijalnem stroju
17.	Kompare Janez	KET	Vulkanizacija brez naknadnih po- pravil
18.	Pirc Slavko	TTI	Sprememba tehnološkega postopka mešanja bateha 21850 in zmesi iz tega batha
19.	Šmajd Anton Lebar Anton Jenko Vinko Luthar Miklavž	TAP TAP TAP TAP	Odprava vibracij in izboljšava vo- denja žic »JC« in preprečitev izpa- danja žic iz delilnega valja
20.	Lebar Anton	TAP	Sprememba skozniškega stavka na oknu gatra za JC
21.	Mali Jernej	TTI	Prebadanje velozračnic in napiho- vanje že vulkaniziranih zračnic
22.	Čuhalev Mihael Kociper Ferdo	TTI TTI	Prihranek pri porabi dražje zmesi pri izdelavi fiat in kombi preprog
23.	Kociper Ferdo	TTI	Izboljšava pri vulkanizaciji fiat, kombi preprog in predpražnikov na stisk TOPHAM 1350 × 1350
24.	Kelvišar Jakob	TAP	Tehnična naprava za odlepljanje noge, plašča od ogrevne duše na tovrnih prešah
25.	Županc Alojz Kušter Anton	TAP TAP	Preizkušanje tesnosti blederjev in tesnil na vpenjalnih obrocih za blederje
26.	Stern Franc	TAP	Radialni plašči z obrnjenim pasom
27.	Galičič Bojan	TTI	Sprememba konstrukcije kalupov za vulk. velo, moped, TR 13 ventilov in ventilov za samokolnice
28.	Pavlovič Dragan	TTI	Izboljšava pri vulkanizaciji transfu zijskih zamaškov
29.	Čuhalev Mihael	TTI	Večja proizvodnja plaščev 16 × 4
30.	Pervanje Rafael	TAP	Sprememba pritiska in povečanje pogona brzine
31.	Novak Marjan	TTI	Predelava stroja za oblaganje krat- kih klinastih jermen
32.	Štefanec Alojz Luthar Miklavž	TAP TAP	Povijanje vseh plašč za »R« konfek- cijo v folijo
33.	Šparovec Peter	TAP	Varnejše in boljše nabijanje jeder

Osrednja proslava v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda, 22. julija, je bila v partizanskih Dražgošah. Odkrit je bil spomenik v spomin na dražgoško bitko, v spomin padlim Dražgošanom in vsem ti-

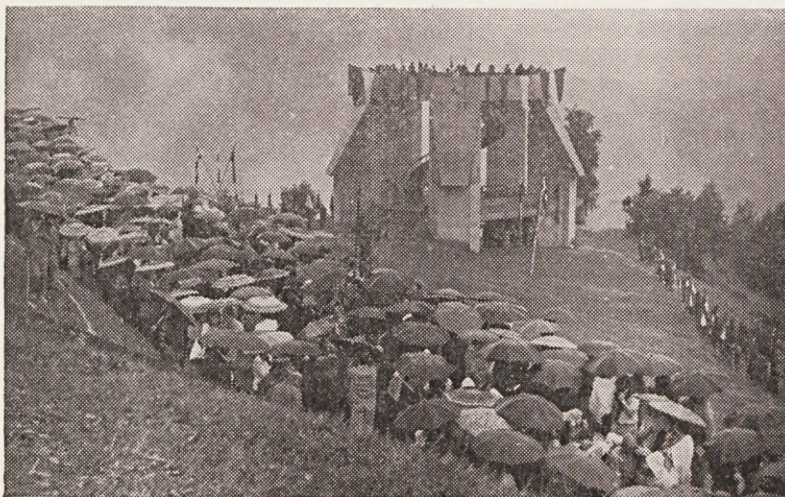
stim v zahvalo, ki so tako ali drugače izganjali iz dežele okupatorja in njegove pomagače. Slavnostni govornik je bil predsednik predsedstva skupščine SR Slovenije tov. Sergej Kraigher.

Slavnostni govornik na osrednji proslavi v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda v Dražgošah je bil predsednik predsedstva skupščine SR Slovenije tov. Sergej Kraigher

Borci Cankarjevega bataljona — žive priče slavne Dražgoške bitke

Kljub slabemu vremenu je odkritje veličastnega spomenika Dražgoški bitki potekalo po programu

Da bi obeležje proslave lažje razumeli, se povrnimo v leto 1942, v prve januarske dni. Na Novega leta dan je prišel v Dražgoše Cankarjev bataljon, ki je štel 200 borcev. Kraj je nudil idealno možnost za obrambo, borci so bili dobro oboroženi,

njihova morala na zavirljivi višini. Komandant bataljona, narodni heroj Stane Žagar, je to vedel, to so vedeli tudi v štabu. In odločitev je padla. Pričakati sovražnika in zavestno sprejeti frontalni boj. Ni bilo treba dolgo čakati, saj so Nemci

DRAŽGOŠE

'76

kmalu odkrili, kje se je bataljon nastanil. Zbrali so deset bataljonov vojaštva, pripeljali so topove in drugo vojno tehniko. Spopad, ki so ga vodili nacistični generali, se je začel. Spremenjena partizanska taktika — frontalna borba — je zmešala račune nadutim fašistom. Prišlo je do izjeme: partizanski položaji so bili trdni, borci odločeni, da uresničijo partizansko prisego »Borimo se za osvoboditev in za združitev slovenskega naroda, za bratstvo in mir med narodi in med ljudmi, za srečnejšo bodočnost delovnega ljudstva... ne bom odložil orožja do popolne zmage nad fašističnimi okupatorji, in bom, če bo potrebno, žrtvoval tudi svoje življenje.« In tu v Dražgošah so nacisti prvič tekli pred partizanskimi krogli. Mit o nemški nepremagljivosti se je zrušil. Nekaj sto mrtvih in ranjenih nacističnih napadalcev to samo potrjuje. Tri dni je DRAŽGOŠKA REPUBLIKA kljubovala vsem poizkusom, da bi jo Nemci zavzeli. Tretjega dne v mraku pa se je bataljon umaknil proti Jelovici. Z njim je odšlo le malo domačinov, čeprav so vaščane Cankarjevci predhodno opozirali na posledice, ki jim jih bi sovražnik v svojem besu lahko prizadel. Zle slutnje so se uresničile. 41 domačinov so podivjani Nemci pobili, vas požgali in razrušili, preostale preživele pa odpeljali s seboj. Padlo je 9 borcev Cankarjevega bataljona; 11 jih je bilo ranjenih. Velika žrtev za majhne slovenski narod, vendar ena najpomembnejših zmag v času, ko je vsa Evropa ječala pod fašizmom, v času, ko so bile nacistične vojske pred Moskvo in Leningradom, v času, ko je bil nacizem na višku svoje moči.

Junakom te bitke, mrtvim in živim, zgodovini trpečega malega slovenskega naroda, je bila namenjena osrednja slovenska proslava na kraju, o katerem vsi zavedni Slovenci govorimo s spoštovanjem in ponosom. Ob mogčem spomeniku — delu akademskega slikarja Iveta Šubica in kiparja Stojana Batiča ter arh. Borisa Kobeta so se zbrali preživelci borci Cankarjevega bataljona, najvišji družbenopolitični delavci republike, člani zveze združenj borcev NOB, pripadniki JLA, pripadniki teritorialnih enot in civilne zaščite, brigadirji, taborniki in tisoči drugih. Slavnostni govornik, predsednik predsedstva SR Slovenije tov. Sergej Kraigher, je v svojem govoru orisal težko, a zmagovito pot malega slovenskega naroda, ki je pod vodstvom KP na takšne in podobne načine, kot tu v Dražgošah izganjalo iz dežele nacistične zavojevalce in njegove pomagače in tako skupno z ostalimi narodi in narodnostmi Jugoslavije soustvarjal temelje za bratstvo in enotnost naših narodov, za srečnejšo bodočnost delavnega ljudstva.

V kulturnem programu so nastopili združeni pevski zbori iz škofje-loške občine, znani slovenski gledališki igralci ter godba milice iz Ljubljane. Scenarij za kulturni program napisal znan književnik Ivan

Jan. Kljub temu, da je prireditev ves čas motil dež, slavnosti ni izgubila na pomenu.

S proslave je bilo poslano pozdravno pismo tov. Titu

Dragi tovariš Tito!

Zbrali smo se, da počastimo praznik vstaje slovenskega ljudstva. Mnogo nas je. Z nami so borci in aktivisti NOB, še posebno veliko je mladih, od tabornikov, planincev do brigadirjev številnih delovnih akcij in pohodne birgade »po poteh AVNOJ-a«, z nami so enotne teritorialne obrambe ter številni delovni ljudje in občani iz vse Slovenije, z nami so najuglednejši predstavniki družbenopolitičnega življenja Slovenije in Jugoslavije.

Zbrali smo se v Dražgošah, kjer ob tej slovesnosti odkrivamo spomenik dražgoški bitki, ki na našem področju pomeni največji in največjejši boj partizanov na samem začetku vstaje. Zato so med nami tudi vsi padli borci našega osvobodilnega boja.

Ko se spominjamo dne, ki je sprožil val oborožene vstaje v Sloveniji, se hkrati spominjamo vstaj vseh jugoslovanskih narodov. Pod organizacijskim in idejnim vodstvom Komunistične partije Jugoslavije je bilo v času narodnoosvobodilne borbe skovano takšno bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, ki ni le uspešno zaključilo narodnoosvobodilne borbe, temveč je temeljni kamen, na katerem smo po vojni uspešno obnovili in zgradili novo Jugoslavijo in na katerem danes gradimo samoupravni socializem. Ob tem, v borbi in delu skovanem bratstvu in enotnosti, so bili razbiti tudi vsi poveljni sovražni naklepi, naperjeni proti naši družbeni ureditvi.

Vsebinski in rezultati našega samoupravnega in socialističnega razvoja, ki jih dosegamo pod tvojim vodstvom, tovariš Tito, so ustvarili Jugoslaviji in njeni dosledni politiki nevezanosti in aktivne koeksistence ezlo velik ugled. Sodelovanje z vsemi državami, ki so pripravljene na osnovi enakopravnosti urejati medsebojne odnose, posebno pa sodelovanje z državami v razvoju in prizadevanja pri razreševanju odprtih vprašanj v delavskih gibanjih, so bila v praksi že velikokrat preizkušena in potrjena. Popolna potrditev in afirmacija takšne usmeritve in delovanja je bila sprejeta tudi na posvetovanju komunističnih partij in delavskih gibanj Evrope v Berlinu.

Prepričani smo, da bo konferenca nevezanih držav v Colombu še okrepila ugled Jugoslavije v svetu.

Dragi tovariš Tito! Želim ti, da bi uspešno vodil delo naše delegacije v Colombu.

Vsi, ki smo se zbrali na proslavi ob Dnevu vstaje v legendarnih Dražgošah, pa ti sporočamo srčno željo vsega slovenskega ljudstva, da bi še dolgo vodil družbeni in politični razvoj socialistične skupnosti bratskih jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Dražgoše, 22. julija 1976

Ob 30. obletnici ustanovitve organizacije Zveze slepih

Rezultati dela zveze slepih so danes vidni na vseh področjih

Organizirana skrb za slepe se je v Sloveniji porodila že leta 1918, ko je bil v Ljubljani ustanovljen **Zavod** za slepe. Ta ustanova je bila namenjena šolanju in usposabljanju na očeh prizadetih otrok in odraslih. V praksi je ustanova utrjevala spoznanje, da je slepota le telesna okvara, ki pa ni nepremagljiva ovira, da bi za delo usposobljen slep človek ne mogel enakopravno živeti in delati.

Po končani osvobodilni vojni je naša mlada socialistična skupnost uvrstila skrb za človeka med osnovna družbena prizadevanja. Tudi na Gorenjskem so bile ustanovljene osnovne organizacije zveze slepih s sedežem v Kranju. Le-te so poleg šolanja in usposabljanja po svojih močeh izboljševale življenjske razmere svojih članov. Organi oblasti so sprejeli več predpisov, s katerimi se je materialni položaj slepih nenehno izboljševal.

Rezultati 30. letnega dela zveze slepih so danes vidni na vseh področjih, pa naj bo to na področju zaposlovanja, socialne zaščite, kulturno prosvetnega ter športnega udejstvovanja kot tudi na področju političnega in družbenega življenja.

V naši delovni organizaciji so zaposleni trije sodelavci, člani Zveze slepih, ki smo jih ob njihovem prazniku obiskali, da bi nam povedali, kakšno je njihovo delo, kako se razumejo s sodelavci, na katerih področjih aktivno delujejo in drugo.

Na razgovor smo povabili tov. Tončka Čebulja, Stefana Plevela in Borisa Žukoviča.

TONČEK ČEBULJ

Tonček, kakšno je tvoje delo?

Opravljam delo telefonista 14 let, odkar sem zaposlen v Savi. Delo je včasih zanimivo, večkrat pa enolično in naporno, saj moram biti vsak trenutek prisoten. Telefonska centrala je križišče pogovorov v podjetju in povezuje tovarne z zunanjim svetom. Internih števil je 400, zunanjih linij pa 30. Poznam vse interne številke, kar je tudi osnova za uspešno opravljanje mojega dela. Po večletnem delu opažam, da mi zaradi nenehnih slušnih naporov sluh počasi slabi, kar pravijo tudi drugi telefonisti. Vendar pa okvara ni tako huda, da tega dela ne bi mogel naprej uspešno opravljati. Opravičujem se sodelavcem zato, ker včasih zelo na kratko in hitro odgovorim zaradi velikega števila pozivov.

Kako se razumeš s sodelavci?

Moram reči, da dobro. Če imam težave z očmi, mi sodelavci vedno priskočijo na pomoč, pa tudi sam

naredim kakšno uslugo sodelavcem. Rad sem med ljudmi, v podjetju in izven njega; v družbi se dobro počutim in enakopravno z drugimi.

Tonček Čebulj

Na katerih področjih družabnega življenja sodeluješ?

Bil sem član upravnega odbora Zveze slepih. Pred leti, ko sem prišel v Kranj, šport še ni bil tako razvit kot danes. K sodelovanju oz. rekreaciji sem povabil še dva prijatelja in dajal pobude za organizacijo raznih športnih tekmovanj. Zavedal sem se, da je gibanje za ljudi, ki pri svojem delu sedijo, nujno potrebno. Iz leta v leto je športno udejstvovanje bolj množično. Zdaj tekmujejo na občinskih, republiških, zveznih in mednarodnih tekmovanjih. Dva člana Zveze slepih iz Kranja sta sodelovala tudi na letošnjih zmskih olimpijskih igrah. Tudi sam sem pred leti tekmoval v smučarskih tekih na državnem prvenstvu, kjer sem zasedel 2. mesto, na mednarodnem plavalnem tekmovanju pa sem zasedel 1. mesto. Sicer pa tekmujejo v večjih športnih panogah; v plavanju, šahu, igrah z zvonečo žogo, kegljanju itd. Hodimo tudi v gore, pred leti smo bili tudi na Triglavu. Po operaciji v Švici se mi je vid nekoliko izboljšal, tako da se lahko ukvarjam s svojim hobiem — fotografijo.

Kaj meniš o organizaciji Zveze slepih?

Organizacija Zveze slepih je zelo prizadevna in pomaga svojim članom pri njihovih težavah in problemih. Dobro smo obveščeni o njenem delovanju preko zvočnega ča-

sopisa »Obzorja« in časopisa »Moj prijatelj« v Braillovi pisavi.

Naša organizacija letos rešuje vprašanje statusa invalida, kar je pereč problem slepih in slabovidnih. Do sedaj je namreč status invalida priznan samo tistim, ki so se ponesrečili pri delu ali z vojaškim materialom, drugim, ki so kako drugače slepi oz. slabovidni, pa ne. Z rešitvijo tega vprašanja, s katerim se ukvarja republiški odbor Zveze slepih, bi bile odpravljene razlike in zagotovljena socialna varnost in enakopravnost vseh članov organizacije. Prav tako organizacija pomaga in svetuje tudi slabovidnim. 1974. leta se je organizacija preimenovala v Medobčinsko zvezo slepih in slabovidnih.

V Kranju je ustanovljen tričlanski pripravljalni odbor, ki pripravlja ustanovitev društva telefonistov Gorenjske in kasneje tudi Slovenije. Le-to naj bi pripomoglo k tesnejši povezavi s telefonisti PTT, kot tudi k povezanosti med telefonisti v delovnih organizacijah. Naloga društva bo tudi v tem, da bo obravnavalo specifične probleme telefonistov, kot so delovni pogoji, občasni zdravniški pregledi in drugo.

Na koncu želim opozoriti sodelavce in tudi druge, da čuvajo oči. Pred 10. leti je bil vsak 1200. Slovelec slep, danes pa je že vsak 1000.

ŠTEFAN PLEVEL

Kakšno je tvoje delo?

V velopenvmatiki opravljam lažja ročna dela 7 let. Delo je zame primerno, ker ne trpijo oči in sem tudi zadovoljen z njim. Za težja opravila nisem sposoben tudi zaradi glavobola. Kljub slabemu vidu poznam svoje delo kot tudi prostore velopenvmatike. Če imam kakšne težave, mi sodelavci pomagajo, saj se z njimi dobro razumem.

S čim se aktivno ukvarjaš?

V prostem času pojem pri pevskem zboru Davorin Jenko. Večkrat

Štefan Plevel

hodimo na razne prireditve, za katere pa menim, da jih je premalo. Po nastopih se največkrat takoj vrnemo domov, tako ni časa, da bi se povsedevali in pomenili med seboj. Zanima me literatura, tako večkrat prosim očeta, da mi kakšno knjigo prebere.

BORIS ŽUKOVIČ

Kakšno delo opravljaš?

Šesto leto sem skladiščnik II v delavski restavraciji. Delo je sedaj lažje, kot je bilo pred časom. To mi veliko pomeni, saj sem imel zaradi okvare hrbtenice težave.

Boris Žuković

Tvoja dejavnost v prostem času?

Aktivno sodelujem že vrsto let v večjih športnih panogah. Dosegel sem nekaj dobrih rezultatov med drugim sem bil republiški prvak v kegljanju pri mladincih, sedaj pa sem že peto leto prvi pri Zvezi slepih Slovenije v plavanju. Redno igram tudi šah.

Kaj misliš o Zvezi slepih in njenem delu?

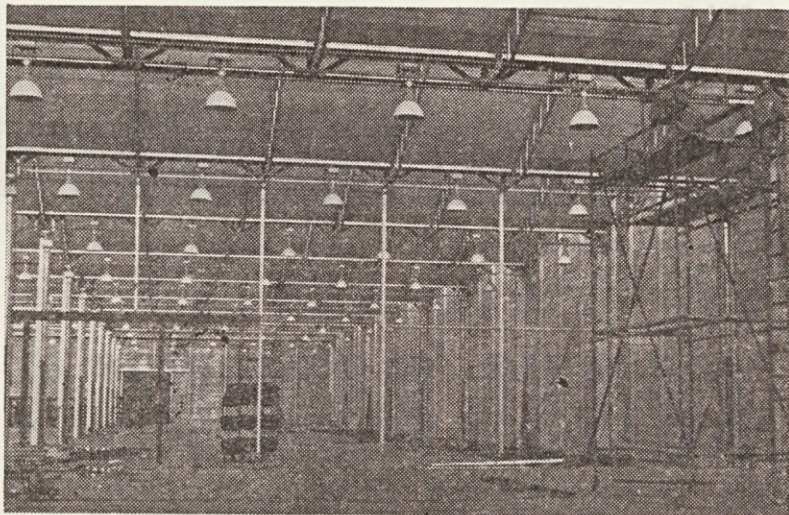
Organizacija se zanima za svoje člane in jim pomaga pri zaposlitvi, pri izbiri ustreznega dela, z različnimi ortopedskimi pripomočki in drugimi. Za letni oddih imamo na voljo počitniške domove v Izoli, v Piranu in na Okroglem pri Kranju. Večkrat letno imamo organizirane izlete po zelo ugodnih cenah.

Člani organizacije imajo vse možnosti, da se vključijo v razne sekcije.

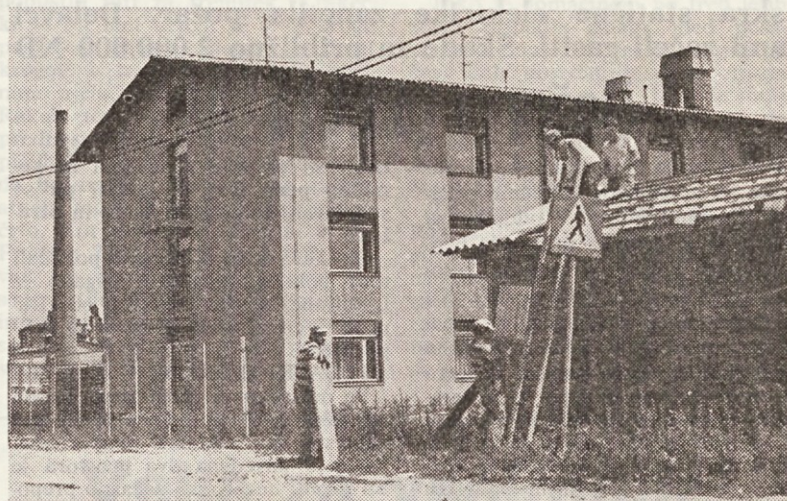
V naši organizaciji se počutim kot doma. V njej vladajo humani odnosi.

Želim, da bi organizacija še naprej tako požrtvovalno delala, da bi v njej vladali tovariški odnosi in da bi bili kot ena družina. Le tako bomo pri našem humanem delu dosegali nove in boljše rezultate.

Peter Bogataj

V zaključni gradbeni fazi je dograditev drugega polja avtopnevmatike, ki omogoča III. fazo rekonstrukcije TAP. Nov prostor je namenjen vulkanizaciji potniške in tovarne R pnevmatike. Sledijo še montaže cevnih in elektro instalacij. Že konec oktobra bo objekt gotov. Že marca meseca leta 1977 pa bo stekel del polzkusne proizvodnje.

Nadzidava samskega doma za potrebe dodatnih samskih ležišč je končno stekla. S to gradnjo bomo pridobili dodatnih cca 55 novih ležišč, za kritje vsakodnevnih potreb teh vrst. Investicija nas bo veljala približno 2.000.000 dinarjev, z dodatno notranjo opremo pa nekoliko več. Dela izvaja GP Tehnik iz Škofje Loke v celoti in bodo predvidoma gotova do 29. novembra tega leta.

Ket se je izkazal

Delali med kolektivnim dopustom — naredili veliko

Medtem, ko je bila večina Savčanov na dopustu, so delavci skupnosti tozdr KET delali s pospešeno močjo. Že po zasedenih parkirnih prostorih se je dalo slutiti, da je ekipa, ki je opravljala ves remont in vsa druga dela, kar številna. Na vsakem koraku si lahko srečal varilca, strugarja, rezkalca, električarja, ključavničarja, mizarja, instalaterja, vodovodnega instalaterja, zidarja, kleparja in tudi zunanje delavce. Delo je potekalo v skoraj vsakem oddelku, tozdu, delavnici. Seznam del, ki so jih opravili med kolektivnim dopustom, je tako obsežen, da ga ne moremo objaviti.

V tozdr KET so nam povedali, da bi bilo narejenega še več, da bi lahko odpravili še več napak in pomanjkljivosti, če bi se v tozdr držali dogovora in poslali naročilnice za nujna dela že pred kolektivnim dopustom, ne pa da so le-te prihajale zadnji dan pred dopustom in še celo med dopustom. Jezili so se zaradi umazanije, zlasti so opozorili na zamazane stroje, do

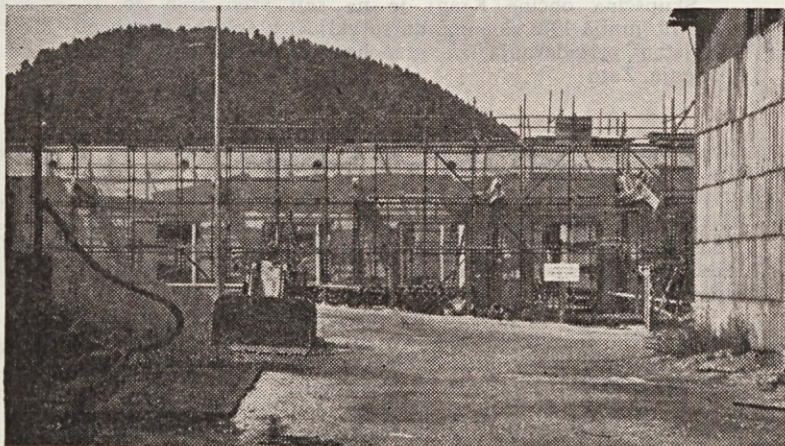
katerih se zaradi umazanije sploh ni moglo priti. Res je tudi, da nekaj del, ki so bila naročena in vnešena v program dela med kolektivnim dopustom, ni narejenih, predvsem zato, ker ni bilo rezervnih delov. Tako npr. ni bilo kondenznih loncev za vulkanizacijske preše v Stiskanih izdelkih, ni bilo tesnil za srednje cilindre pri krupovih potniških prešah, prav tako pri tovarnih stiskalnicah, tudi pri tovarnih BOM stiskalnicah ni bilo kondenznih loncev itd.

Kljub vsemu pa so delavci iz skupnosti tozdr KET naredili veliko, delali skoraj noč in dan, nekateri v nemogočih delovnih pogojih.

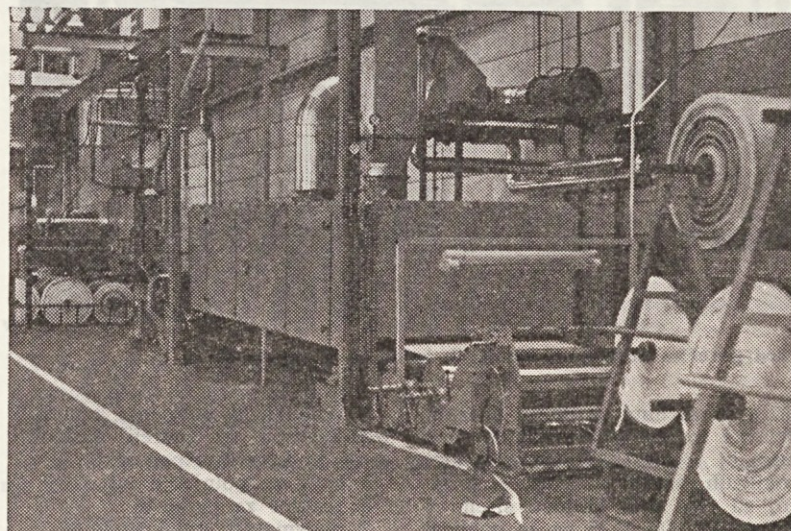
Prav vsi zaslužijo pohvalo, še posebno pa se je izkazala skupina monterjev tov. Volka. Njemu in njegovi skupini gre še posebna pohvala.

Ob tem ne smemo pozabiti, da v vseh devetnajstih dneh ni prišlo do nobene obratne nezgode.

LM

Slika predstavlja gradnjo skladišča vnetljivih snovi za potrebe TTI in delno tudi za UU. Skladiščili bomo gotove lahko vnetljive izdelke in surovine. Objekt je v zaključni fazi z betonskimi deli in s pričetkom montaže betonskih nosilnih elementov. Predvidoma bo zaključen do začetka novembra, ko poteče že večkrat podaljšano uporabno dovoljenje za obstoječe šotorsko skladišče.

Med kolektivnim dopustom so preselili stari lakirno tiskarski stroj iz obrata IV v nove delovne prostore TOZD UU, stroj generalno obnovili in izvršili rekonstrukcijo ogrevalnega sistema

Maquette du parc olympique. Un ensemble multifonctionnel, le grand stade, le nautique, le mét et le vélodrome.

Montréal, Québec, Canada

A maquette of the Olympic Park. A multipurpose complex, the main stadium, the swimming centre, the tower and the velodrome.

Montréal, Québec, Canada

Canada 20

Bonjour de Montréal

*Belovrem
kolektivni Savci
priljubljeni projekt
iz 1971
M. T. K.*

Les Messageries Dynamiques Inc.
Imprimé au Canada
Dexter Color Canada Ltd.
Cornwall, Ontario

UREDNIŠTVO JAV
SAVA II.
ŠKOFJELOŠKA 6
64000 KRANJ
JUGOSLAVIJA
EVROPA

Izid žrebanja nagradne križanke:

1. nagrada Vidic Milan TTI-KK 80,00
2. nagrada Zupan Ivan TTI-VA 60,00
3. nagrada Zupan Pavel TAP-TPP 40,00
4. nagrada Šolar Franc — upokojenec 20,00
5. nagrada Markun Nadja OSS 20,00

Iskra statične elektrike zanetila požar. Delavci sami začeli gasiti. Škode za približno 2.000.000 ND

Požar v obratu IV

Dne 6. julija 1976 ob 11.14 je v oddelku za izdelovanje kemičnih izdelkov izbruhnil požar. V oddelku za polnjenje je delavka pretakala bencin iz sode v plastične posode. V sodu ga je bilo še približno 150 l. Ko je natakala osmo posodo, je nenadoma preskočila iskra (statična elektrika) in vžgala bencin. Delavka je uspela še zapreti pipo, ki je vgrajena v sodu, in zbežala iz oddelka. V oddelku je bila še ena sodelavka, ki je prav tako še pravočasno zbežala. Delavci v sosednjih oddelkih so takoj opazili požar in pričeli ga-vedan.

ziral so gašenje s prahom in kemično peno. Pri tej akciji pa so sodelovali tudi gasilci Iskre in Strazišča.

Ob 11.35 smo v pomoč poklicali tudi poklicno gasilsko brigado iz Ljubljane, vendar pa je bil ob 11.45 požar v celoti lokaliziran in ob 11.50 pogašen.

PODATKI O ŠKODI

Po nestrokovni oceni znaša škoda približno 2.000.000 din. Po prvih ocenah sta dva oddelka neuporabna. Vstop v navedena dva prostora je bil zaradi nevarnosti začasno prepo-

6. SPN Savanol 240 kg v tubah,
 7. eleksir lak 100 kg,
 8. santicizer 100 kg,
- Skupaj je to 2540 kg.

ZAKLJUČKI

1. Kljub nekaterim napakam, ki so bile ugotovljene pri javljanju in akciji gašenja, ugotavljamo, da je akcija gašenja uspela, saj so naši gasilci uspeli lokalizirati požar, ki se je zaradi narave proizvodnje oz. vžiga vnetljivih tekočin zelo hitro

širil. Požar se je namreč tako hitro širil, da je ogrožal oddelek za mešanje lepil in seveda tudi druge proizvodne prostore v obratu IV.

2. Lahko smo zadovoljni tudi zato, ker se med akcijo ni kljub velikim nevarnostim nihče poškodoval.

3. Posamezne podrobnosti in pomanjkljivosti, ki v tem poročilu niso navedene, bomo koristno uporabili pri nadaljnji preventivni dejavnosti varstva pred požarom.

Blaž Studen

Zahvala in priznanje

K informaciji o požaru, ki je prizadel našo delovno organizacijo v zadnjih dneh pred kolektivnim dopustom sodi tudi ta dopis, oziroma sporočilo vsem tistim, ki so sodelovali pri gašenju in lokalizaciji požara.

Direktor skupnosti tozđ TTI tov. Tone Lah dipl. inž. se v imenu vodstva obrata IV in v imenu TTI zahvaljuje za hitro intervencijo savskim gasilcem iz Kranja. Zavedajoč se, da bi lahko prišlo do katastrofe, gre vsa pohvala in priznanje tudi

vsem delavcem, ki so pokazali izredno zbranost in discipliniranost, ko so prenašali nevarne vnetljive predmete iz okolice požara. Tudi z njihovo pomočjo je bil tako hitro in učinkovito lokaliziran požar. Vsa pohvala gre tudi vodstvu obrata IV, ki se je znašlo na mestu in ukrepalo.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na poklicno brigado iz Ljubljane, ki je hitro prišla na mesto požara.

L. M.

Kako so ustanavljali gasilska društva?

Večina društev je nastala največkrat po večjih ali manjših požarih, pri katerih so bili ljudje brez moči in nesreče niso mogli niti preprečiti niti omejiti. Uspešne akcije prvih društev so spodbudile tudi druge, da so resno poprijeli za delo, zbrali članstvo in osnovna denarna sredstva za nakup orodja in opreme.

Sicer pa prislunite pripovedovanju večletnega poveljnika nekega društva:

»Gori, gori! je zadonelo po vsej vasi. Vaščani in ljudje iz sosednjih vasi so pritekli pomagat gasit. Kmalu so prišli tudi gasilci iz bližnjega trga. V tem času je nekaj hiš pogorelo do tal... Istočasno so se vnela še mnoga druga poslopja. Vse je hitelo praznit hiše. Zmešnjava je bila tako velika, da jo vaščani še dolgo niso pozabili. Dolgo časa ni

zmanjkalo govorjenja po gostilnah; govorili so največ o požaru in nakupu brizgalne in o ustanovitvi gasilskega društva.

Nekega večera leta 1887 smo ustanovili gasilsko društvo. Bilo nas je osem. Na prvi seji smo sklenili, da mora vsak posameznik pridobiti nekoliko članov. Prvi sem bil med njimi jaz kot poveljnik. Obletal sem vso vas ter pridobil nekaj članov in tri obrtnike, ki so bili trobentači pri vojaki. Nabral sem vsega skupaj 20 mož. Še isto nedeljo smo sklenili, da moramo imeti obleke in opremo. Naročili smo platno iz tovarne in sklicali vse krojače, da so prevzeli delo. Do 15. septembra je bilo vse gotovo, vsak član je dobil obleko in opremo.«

Ivan Petrič

Skupščina občine Kranj je na seji vseh treh zborov dne 10. junija 1976 sklenila, da se vključi v splošna družbeno koristna prizadevanja za prenehanje oziroma omejevanje kajenja. Zato

priporoča

— vsem temeljnim samoupravnim organizacijam in skupnostim v občini Kranj, da ne dovoljuje kajenja na sejah, zborovanjih in ob drugih priložnostih, ko se zbere v zaprtem prostoru večje število ljudi,

— temeljnim in drugim organizacijam ter delovnim skupnostim, da prepovedo kajenje v prostorih, kjer se pripravljajo in razdeljuje hrana. Inšpekcijskim službam naroča, da dosledno nadzirajo izvajanje te prepovedi,

— vsem šolam, naj v sodelovanju z zdravstveno službo okrepijo prizadevanja, da se mladina ne bi privajala na kajenje. Enako priporočilo daje družbenopolitični zbor organizacijam Zveze socialistične mladine Slovenije v občini Kranj.

Kranj, dne 10. junija 1976

Predsednik skupščine občine Kranj
Tone Volčič, l. r.

Pred gorečim oddelkom kemičnih izdelkov v obratu IV

siti s prevoznimi gasilnimi aparati. Delavke so obvestile vratarja o požaru, ki je ob 11.45 obvestil enoto poklicnih gasilcev v obratu II in takoj za tem tudi vključil sireno v obratu IV. Ob 11.25 pa je poklical še poklicne gasilce Zavoda za reševalno in tehnično službo Kranj. Naši gasilci so v 5. minutah od poziva prispeli v obrat IV in takoj aktivirali naprave za gašenje na prah, za tem pa še na kemično peno. Istočasno so takoj organizirali napajanje našega vozila. Toda požar se je v 10. minutah hitro razširil in z vsemi gasilnimi sredstvi, ki so bila v novem vozilu, gasilci niso uspeli pogasiti požara. Ob 11.30 so prispeli poklicni gasilci iz Zavoda. Organi-

V oddelku za polnjenje kemičnih izdelkov pa so zgoreli naslednji stroji in delovni pripomočki:

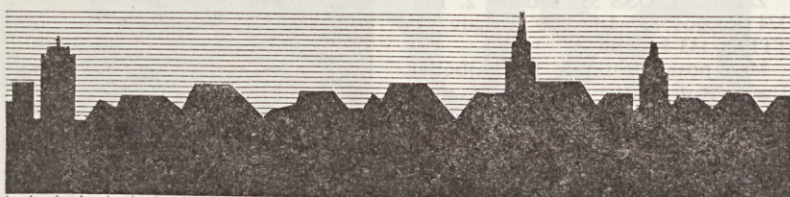
1. stroj za polnjenje tub,
2. reaktor za mešanje,
3. pnevmatski ročni mešalec,
4. ročni hidravlični viličar,
5. ročno hidravlično dvigalo,
6. 3 flex črpalke,
7. celotna klimatska naprava,
8. pomožno orodje in embalaža.

V oddelku za polnjenje kemičnih izdelkov pa so bile naslednje količine izdelkov in polizdelkov:

1. 150 l bencina,
2. stand flex BTR 100 kg,
3. stand spray VO-30 700 kg,
4. stand BR 01 900 kg
5. SPN Savanol 400 kg v 20 l pos.,

Gasilci v akciji

10. kolesarska dirka PO ULICAH KRANJA

Deset let je že minilo, odkar so kolesarski navdušenci v Kranju priredili prvo dirko po mestnih ulicah. Sprva je bila udeležba skromna, tudi proga ni potekala čez Jelenov klanec, ampak mimo Sejmišča čez Mohorjev klanec. Z leti je prireditelj pridobivala na pomenu, tudi domači kolesarji so postali enakovredni ostalim in tako smo bili letos priča že deseti jubilejni kolesarski dirki »Po ulicah Kranja«, ki se prireja v počastitev praznika naše občine in v spomin na enega prvih uspešnih kranjskih kolesarjev Slavka Pirca.

Prav letos je organizator prejel še eno priznanje za uspešno delo. Dirka je bila uvrščena med tiste, ki štejejo v točkovanju za Zlato kolo, že nekaj let pa se točkuje tudi za slovensko prvenstvo.

Prireditelji so vložili veliko truda, da bi tekmovanje potekalo brez za-

zagnanosti mladih kolesarjev, ki so se v kategoriji mlajših mladincev že ob pol osmih podali na osem krogov dolgo pot. Boj je bil, čeprav kratek, trd in neizprosni. Prvi je prevozil ciljno črto lanski zmagovalc Vehar Srečko (Novoteks) Novo mesto, takoj za njim Dunajčan Sowa, Žaubi (Rog) itd. Naši so se držali bolj zadaj, pa tudi nekaj defektov so imeli.

Takoj za njimi so startali starejši mladinci. Na 12 krogov dolgo pot so se podali vsi najboljši naši in avstrijski kolesarji. Že v drugem krogu se je od ostalih odlepil Bulič (Siporex) in sam nadaljeval pot proti cilju, kjer si je nabral skoraj dve minuti prednosti. V sprintu zasledovalcev je bil najboljši Mijajlovič pred Narthom, Šubljem ter našim Kozjekom in Sosičem. Ekipno so se naši uvrstili na drugo mesto.

Zmagovalc Rakuš je zapeljal skozi cilj

stojev in da bi dirka pridobila še večje priznanje. Treba pa je poudariti, da brez tehnične in strokovne pomoči delovne organizacije Sava, oddelka za informiranje in oddelka za zavarovanje podjetja temu ne bi bili kos.

Lahko se pohvalimo, da je dirka vsestransko uspela, tako po zaslugi redarske in informativne službe kot discipliniranosti številnih gledalcev, ki so športno bodrili tudi tiste tekmovalce, ki bodo čez leto dokazali, da je bila njihova letošnja slaba uvrstitev le naključna.

Dež, ki je pretil vso noč od sobote na nedeljo, 1. avgusta, da bo prireditelj pokvaril, je moral priznati premoč čudovitega jutra in

tudi pionirji so dočakali svoj trnutek, da dokažejo, da se nam ni treba bati za borbene naslednike starejših, katerih kolesarstvo že zdavnaj ni več samo konjiček.

Po ogorčeni borbi je zmagal Platin (Astra) pred našima Marnom in Žunom.

Nastopil je težko pričakovani trenutek celega tekmovalnega sporeda — dirka članov. Vsi najboljši naši in odlični kolesarji iz ZRN in Avstrije so pripomogli, da je bila dirka izredno zanimiva, saj je vsak krog prinašal spremembe v glavni. Skoraj 100 km in 30 krogov je bilo dovolj, za nekatere pa preveč, da pokažejo svoje sposobnosti. V začetku so narekovali tempo dirki gostje iz tujine, vendar naši niso

popustili niti za trenutek. Kraker, ki je bil lani drugi, je v 13. krogu poskušal pobeg, zdržal je deset krogov. V trenutku, ko ga je glavnina ujela, je priložnost izkoristil Rakuš ter si nabral polminutno prednost, ki je v 28. krogu padla na pičlih 12 sekund. Vsi so pričakovali, da bo zmagal. Zbral je še zadnje atome moči in prvi prevozil ciljno črto. Kot drugi je pripeljal v cilj Franzen ZRN, tretji pa je bil Horvat. Na četrto in peto mesto sta se uvrstila Kraker in Valenčič, ki imata tudi precej zaslug za zmago, saj sta onemogočila vsak pobeg v skupini, ki je sledila Rakušu.

Tako je domačinom po treh letih zopet pripadla zmaga med posamezniki; dosežen je bil najboljši čas vseh dosedanjih dirk, zmaga med ekipami pa je bila še bolj prepričljiva kot lani. Škoda le, da na dirki ni sodeloval tudi Bojan Ropret, ki pa se je vrnil iz Montreala šele v torek.

Tekmovanje je torej za nami. Razveselilo nas je, ker je potekalo gladko, ker so bili naši fantje uspešni, ker so še enkrat dostojno zastopali ime naše delovne organizacije. Želimo jim uspehov tudi v bodoče.

st

Velja za vsakogar

Na osnovi sklepa Zveznega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije o ustanovitvi letnih nagrad za najbolj uspele rešitve s področja izboljšanja delovnih pogojev in na osnovi Pravilnika o nagrajevanju novatorjev in racionalizatorjev za najbolj uspele rešitve s področja izboljševanja delovnih pogojev

razpisuje

odbor za nagrajevanje novatorjev

**NAGRADNI RAZPIS
ZA NAJUSPEŠNEJŠE REŠITVE S PODROČJA IZBOLJŠANJA
DELOVNIH POGOJEV DELAVCEV V INDUSTRIJI IN RUDARSTVU**

Za poslane prijave na ta razpis v letu 1976 bodo nagrade podeljevali v maju 1977. leta. Za nagrade so diplome in denarne nagrade:

1. nagrada — 60.000 dinarjev,
2. nagrada — 40.000 dinarjev,
3. nagrada — 20.000 dinarjev.

Pravico sodelovanja imajo avtorji, katerih predlogi izpolnjujejo naslednje kriterije:

- humanizacija dela,
- izboljšujejo ali slajšajo delovne pogoje delavcev v neposredni proizvodnji,
- zmanjšujejo ali odpravljajo nevarnosti poškodb pri delu,
- zmanjšujejo težke posledice poškodb pri delu,
- odpravljajo ali občutno zmanjšujejo trajne poškodbe posameznih organov delavcev (poklicne bolezni) zaradi nezadovoljivih pogojev dela,
- odpravljajo vzroke bolovanja, ki jih povzroča škodljivo delovanje posameznih elementov v delovni sredini,
- zmanjšujejo potrebe po skrajšani delovni dobi na posameznih delovnih mestih, kjer so težki in zdravju škodljivi delovni pogoji,
- ki prispevajo k jačanju delovne sposobnosti delavcev,
- ki izboljšujejo varnost delavcev pri delu,
- zmanjšujejo invalidnost pri delu,
- povečujejo produktivnost dela in dohodek.

Prijavljeni predlogi s področja izboljšanja pogojev dela morajo biti iz delovnih organizacij, kjer so delavci organizirani v sindikatu delavcev industrije in rudarstva.

Prijava naj vsebuje naslednje:

- a) prijava in opis rešitve s potrebno dokumentacijo,
- b) dokaz oziroma prikaz učinkov iznajdbe na zdravje delavcev in na izboljšanje pogojev dela,
- c) obrazložitev in dokaz ekonomskih in drugih učinkov,
- d) odločitev DS TOZD oziroma skupnosti TOZD ali zbora delavcev o sprejetju inovacije oziroma racionalizacije,
- e) priporočilo osnovne organizacije sindikata,
- f) naslov avtorja.

Pri odločitvi za nagrade bodo imele prednost rešitve, ki jih v praksi že uporabljajo.

Prijave lahko pošljejo avtorji takoj — najkasneje pa do 30. novembra 1976. leta.

Prijave s potrebno dokumentacijo je treba poslati na naslov:

Odbor za nagrajevanje novatorja odnosno racionalizatorja za najuspešnejša rešenja u oblasti unapređenja uslova rada radnika, Beograd, Trg Marksa i Engelsa br. 5.

OCENA: Zelo uspešno, cilj (množičnost) dosežen!

Športni mesec delavcev Save

Prvo mesto ekipi OSS

Ko smo v preteklem letu po uspešno izvedenem 4. športnem tednu razmišljali o tem, kako bi še povečali interes za športno in rekreativno dejavnost med člani kolektiva ter omogočili še večjemu številu naših delavcev aktivno udeleževanje na tekmovanjih v okviru naše DO, se je porajala misel o športnem mesecu delavcev Save.

To idejo smo letos tudi realizirali. V času od 15. junija do 10. julija smo izvedli I. športni mesec delavcev Save. Tudi tokrat so se tekmovanja odvijala med posamezniki tozdi.

Poleg TAP, OSS, KET, TTI in KTM je tokrat prvič samostojno nastopila tudi ekipa UU.

Letos smo še posebno stremeli za tem, da bi povečali število nastopajočih. Prav za to smo število panog povečali na petnajst, kjer pa je bil velik interes, pa smo oblikovali dve kakovostni skupini.

Da bi ta naša manifestacija športa in rekreacije kar najbolje uspela, so bile potrebne zelo dobre priprave in angažiranost večine vodij posameznih športnih sekcij, vodij posameznih tekmovanj, zlasti pa kapetanov posameznih ekip.

Mislim, da smo prav zato vsa tekmovanja (v nekaterih panogah je nastopilo tudi po 9 ekip) uspeli izpeljati po vnaprej izdelanem programu.

Pred pričetkom »Športnega meseca« smo se dogovorili, da bomo celotno tekmovanje izpeljali sami. To nam je uspelo, saj so vsa tekmovanja, razen atletike, organizirali, vodili in sodili člani kolektiva.

Udeležba zelo dobra

Kratka statistična analiza je po končanem tekmovanju pokazala, da so delavci zainteresirani za športno in rekreativno udeleževanje, saj ni bilo panoge, kjer jih ne nastopalo manj kot 40, v atletiki in plavanju pa preko 70.

Sava, glasilo delavcev delovne organizacije industrije gumi-jevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj. Glasilo izdaja odbor za informiranje, izhaja štirikrat tedensko, glavni in odgovorni urednik slovenske izdaje Jože Štular, tehnični urednik Lado Mraz, fotografije Janez Jereb. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, telefon 25-461, interno 482 ali 282. Tisk in klišej GP Gorenjski tisk Kranj.

Glasilo je oproščeno temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).

Disciplina vzorna

Cenprav je bila pri vseh nastopajočih zelo izražena želja po zmagi, so vse tekme potekale v zelo športnem duhu, razen ene tekme v malem nogometu, kjer so članom ekipe UU popolnoma popustili živci. Tako da je v navalu jeze igralec fizično obračunal s sodnikom. Da se to ne bi ponovilo, je tekmovalni odbor nogometno ekipo UU diskvalificiral.

Kako vnaprej?

Menim, da smo z rezultati te naše prve tako velike športno-rekreativne manifestacije lahko zadovoljni. Potrebno bo nadaljevati po zastavljeni poti in tudi še naprej iskati take organizacijske oblike, ki bodo omogočile aktivno rekreacijo še večjemu številu naših delavcev.

Vsem delavkam in delavcem, ki so tekmovali, priporočamo, da se v športu kolikor imajo za to pogoje, udeležujejo redno čez celo leto, obenem pa jih prosimo, naj povabijo na redno vadbo tudi sodelavce, ki se za to še niso odločili.

REZULTATI

Mali nogomet

V malem nogometu je med 8 ekipami 1. mesto osvojila ekipa KET 11 točk, 2. TAP 10 točk, 3. TTI 8 točk, 4. OSS 7 točk, 5. KTM 5 točk. Ekipa UU je tekmovalni odbor zaradi nešportnega ponašanja diskvalificiral.

Najboljši strelec je Boško Zaklan — KET z 11 zadetki.

Rokomet

1. TTI 4 točke, 2. OSS 4 točke — slabša gol razlika, 3. TAP 2 točki, 4. KET 2 točki.

Najboljša strelca sta bila Andrej Valenčič (OSS) in Stane Valentar (TTI) s 17 zadetki.

Kolesarjenje

V kategoriji do 30 let je zmagal Simon Tulipan (TAP).

V kategoriji od 30—40 let je bil najboljši Drago Zajc (OSS).

V kategoriji nad 40 let je bil prvi Gerasim Kržovski.

Med ekipami je bila: 1. OSS, 2. KET, 3. TAP.

Plavanje

Moški so tekmovali v štafeti 8 × 25 m. 1. mesto je osvojil KET, ki je nastopil s dvema ekipama, 2. UU, 3. OSS, 4. TAP, 5.—6. KTM in TTI.

Ženske so tekmoval v štafeti 4 × 25 m. 1. mesto je osvojila ekipa OSS, 2. TTI.

Ostali tozdi niso imeli ženskih ekip.

Streljanje

Moški: 1. TTI 759 krogov, 2. KET 724 krogov, 3. OSS 661 krogov, 4. TAP 656 krogov, 5. UU 614 krogov, 6. KET (2) 505 krogov, 7. TAP (2) 472 krogov.

Ženske: 1. OSS 335 krogov, 2. TTI 324 krogov, 3. UU 208 krogov, 4. TTI (2) 133 krogov.

Med posamezniki je bil najboljši Drago Rotar (UU) s 178 krogov, med posameznicami pa Vika Cvetkovič (TTI) s 146 krogov.

Avtorally

Nastopilo je 19 posadk. Med ekipami je 1. mesto osvojil TAP, 2. KTM, 3. OSS, 4. TAP (2).

Med posamezniki je bila najboljša dvojica Brane Rogelj in Marjan Benedik (TAP).

Balinanje

Prvo mesto je po zelo izenačeni borbi pripadlo ekipi TTI, 2. OSS, 3. KET, 4. TAP, 5. UU, 6. KTM.

Šah

1. TAP, 2. OSS, 3. TTI, 4. KET, 5. UU.

Odbojka

Po boljši razliki v setih je 1. mesto pripadlo ekipi TAP, 2. OSS, 3. TTI, 4. UU, 5. KET.

Najbolj borbena je bila ekipa UU.

Atletika

Atleti so se pomerili v 5. disciplinah: 60 m, 1000 m, metu krogla, skoku v višino in skoku v daljino, ženske pa na 400 m.

Kegljanje

1. TAP 664, 2. OSS 628, 3. KET 609, 4. TTI 587, 5. UU 568, 6. TTI (2) 559, 7. KET (2) 534 podrtih kegljev.

Smučanje

Veleslalom

Moški so tekmovali v 3 starostnih skupinah:

— do 30 let je zmagal Drago Leben (OSS),

— od 30—40 let je zmagal Miro Komac (KET),

— nad 40 let je zmagal Jože Andrijašič (TTI).

Pri ženskah je bila najboljša Marjanca Jerman (OSS).

Med ekipami je 1. mesto osvojila OSS, 2. TAP, 3. KET, 4. TTI, 5. UU, 6. KTM.

Namizni tenis

Med 9 ekipami je 1. mesto osvojila OSS 12 točk, 2. TTI 12 točk, 3. TAP 9 točk, 4. KET 7 točk, 5. UU 5 točk.

Najboljši posameznik je bil Bran-ko Markun (OSS).

Vlečenje vrvi

Po izredno izenačeni borbi je zmagala ekipa TAP, ki je premagala vse nasprotnike, 2. TTI, 3. OSS, 4. KET.

Košarka

1. OSS, 2. TAP, 3. KET, 4. TTI, 5. UU.

Najboljši strelec je bil Janez Kompare (KET), ki je dosegel 28 košev.

Po 15 panogah je 1. MESTO OSVOJILA EKIPA OSS — 88 točk

In memoriam

Premišljal je najstarejši Savčan

Dne 1. julija 1976 je v 87. letu ugasnilo življenje enemu prvih, obenem pa tudi najstarejšemu Savčanu, tovarišu Jožetu Benediku.

Rodil se je dne 5. 3. 1889, v tovarni »Vulkan« pa se je zaposlil takoj po njeni ustanovitvi dne 24. 5. 1921. Sodeloval je že pri izdelavi prvih petpetnikov in bil tako med prvimi šestimi zaposlenimi v takrat mlademu kranjskem podjetju.

Najprej je delal na dvovaljeniku pri mešanju in predgrevanju zmesi. S pridnostjo in vztrajnostjo je kaj kmalu obvladal delo na tem stroju in se poglobil v veččino predelave gume. Po postavitvi štirivaljenega kalandra, ki še danes obratuje v tehnični hali, je postal njegov vodja. Tam je ostal do leta 1943, ko je bil premeščen v mehanično delavnico.

Tudi s kalandrom sta postala kmalu dobra znanca in ni bilo dela, ki bi ga Jože in njegov kalandar ne zmogla.

Še potem, ko je 30. 9. 1950 nastopil zaslužni pokoj, in bil že dalj časa odmaknjen od dela v tovarni, je vedel natančno povedati, kako je delal in reševal najbolj zapletene probleme. Vedno je živel s kolektivom, spremljal njegov razvoj in se veselil njegovih uspehov.

Vsi, ki smo ga poznali kot vestnega, delavnega in veselega sodelavca, ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

in prehodni pokal, 2. TAP 75 točk — pokal, 3. TTI 74 točk — pokal, 4. KET 67 točk — diploma, 5. UU 35 točk — diploma, 6. KTM 13 točk — diploma.

Po sklepu tekmovalne komisije je bil FAIR PLAY pokal podeljen ženski ekipi OSS.

Edo Modic